

65.LF

LJUBLJANAFESTIVAL.SI

LJUBLJANA FESTIVAL – CULTURAL HUB

TISKOVINA

Poštnina
plačana pri
pošti 1102
Ljubljana

POROČILO

SREDIŠČE VAŠIH DOŽIVETIJ

Ljubljana, 27. 6. – 31. 8. 2017

Ustanoviteljica zavoda Festival Ljubljana je Mestna občina Ljubljana, ki ga tudi finančno omogoča.

Mestna občina
Ljubljana

Organizacija Združenih
narodov za izobraževanje,
znanost in kulturo

LJUBLJANA:
MESTO/CITY
OF/LITERA-
TURE...

Unescovo
kreativno mesto
od 2015

Častni pokrovitelj Ljubljana Festivala 2017 je župan Mestne občine Ljubljana Zoran Jankovič.

Carmina Burana na Kongresnem trgu

Zoran Janković, župan Mestne občine Ljubljana
Darko Brlek, direktor in umetniški vodja Festivala Ljubljana

LETO JUBILEJEV

Letošnje festivalsko poletje je bilo zelo uspešno: v več kot dveh mesecih se je zvrstilo 78 prireditev, na katerih je sodelovalo več kot 4.200 umetnikov iz več kot 30 držav, dogodke jubilejnega Ljubljana Festivala pa si je ogledalo več kot 57.000 obiskovalcev. Uvod v Ljubljana Festival s Carmino Burano v izvedbi mednarodno uveljavljene gledališke skupine La Fura dels Baus je bil spektakularen, tako smo nadaljevali do konca. Izvedli smo vse napovedane prireditve in zaradi bolezni maestra Temirkanova na koncertu Sanktpeterburške filharmonije ob zamenjavi dirigenta postregli še z izjemnim pianistom, Dimitrijem Masejevim, zmagovalcem prestižnega tekmovanja Čajkovski. Dočakali smo praznično novoga muzikala Vesna, premierno na Slovenskem uprizorili priljubljeno opereto Kneginja čardaša in s prvo uprizoritvijo celotne Wagnerjeve tetralogije Nibelungov prstan, ki smo jo obljubili

že pred leti, premaknili še en glasbeni mejnik. Med slovenske praznične štejejo tudi neobičajno predstavo, komorno opero za šest ženskih glasov a cappella, Svata. S predstavo Brezmadežna smo se poklonili lani nenadno preminulemu Tomažu Pandurju, mojstru režije in snovalcu velikih idej, ki je v koprodukciji s Festivalom Ljubljana od leta 2002 pa vse do svoje prezgodnje smrti postavil na oder kar osem predstav in zaznamoval veliko gledališč sveta. V monodrami je Nataša Matjašec Rošker s svojo interpretacijo Marije požela navdušenje. Večminutnim stoječim ovacijam smo bili priča tudi na koncertu argentinske pianistke Marthe Argerich, ki je z bravuroznim igranjem prevzela občinstvo že v prvem delu koncerta; tudi zvezda opernega večera v Cankarjevem domu, izjemna Elina Garanča, ki je vnovič nastopila na Ljubljana Festivalu, svojih občudovalcev ni pustila na cedilu. Na odrih festivala smo gostili tudi druge izvrstne soliste, orkestre in komorne zasedbe, zato je med obilico vrhunskih dogodkov težko izbrati najboljše.

Med posebnosti že 65. festivalskega poletja zagotovo štejejo obisk odličnega filmskega in gledališkega igralca Johna Malkovicha, ki je s svojo recitacijo popestril koncertni večer italijanske zasedbe I Solisti Aquilani, ter kar trije glasbeni večeri pod vodstvom Valerija Gergijeva. Pod maestrovo taktirko sta nastopila Operni ansambel in Orkester Mariinskega gledališča iz Sankt Peterburga, ki deluje že od leta 1996 pod njegovim generalnim in umetniškim vodstvom. Dirigent svetovnega kova je ob koncu festivala prejel visoko slovensko državno odlikovanje za več kot dvajsetletno gostovanje in plemenitenje našega kulturnega prostora: v Ljubljani je prvič nastopil leta 1997, ko je Orkester Mariinskega gledališča pod njegovo taktirko izvedel koncertno izvedbo opere Jevgenij Onjegin Petra Iljiča Čajkovskega.

Letošnje leto je posebno tudi zato, ker ob 65. izvedbi Ljubljana Festivala slavimo več jubilejev; XX. Mednarodno likovno kolonijo, znotraj katere je v dveh desetletjih pod budnim vodstvom selektorja Toma Vrana nastala ena večjih in pomembnejših zbirk likovnih del, ki so jih z leti ustvarili udeleženci kolonij. Z oktobrom že 25. leto zapored začnemo mednarodni glasbeni cikel Mladi virtuoz, na katerem se bodo na 12 koncertnih večerih predstavili nadarjeni domači in tuji mladi glasbeniki, ki šele začnajo svojo profesionalno glasbeno pot. Njihova odličnost in predanost, ki ju dokazujejo izjemne uvrstitve na mednarodnih tekmovanjih, sta gotovo razlog za to, da mnogo nastopajočih pozneje zaznamuje svetovni glasbeni svet.

Veseli me, da nas pri naši dejavnosti podpirajo ustanoviteljica Mestna občina Ljubljana in župan Zoran Janković ter številni sponzorji in podporniki. Zahvala gre tudi vsem obiskovalcem naših prireditev in ne nazadnje medijem, ki zvesto spremljajo program Festivala Ljubljana, o njem poročajo in ga delajo še bolj prepoznavnega.

Ustvarili smo še en žanrsko raznovrsten in uspešen festival. Ponosni smo, da je privabil mnogo obiskovalcev in vzbudil velik medijski odziv. Naj bo tako tudi v prihodnje, saj verjamemo, da bo 66. Ljubljana Festival še boljši.

Da bo čas do prihodnjega poletja hitreje minil, smo za vas pripravili 25. Mlade virtuozne in 33. Slovenske glasbene dneve; med 6. in 10. februarjem bomo program še dodatno razširili z glasbenimi dogodki v Grand Hotelu Union, ki bodo obenem prispevali k prepoznavnosti Ljubljane kot vrhunske kulturne destinacije tudi v zimskih mesecih.

Mag. David Kastelic, predsednik uprave Zavarovalnice Sava d.d.
Darko Brlek, direktor in umetniški vodja Festivala Ljubljana

Že zdaj pa z veseljem napovedujemo ponovitev Pandurjevega osrednjega dela, Fausta, ki je bilo premierno uprizorjeno prav na našem 63. festivalu. Ogleдали si ga boste lahko v prihodnjem letu, ko bo naše Poletno gledališče že prekrivala nova streha.

Darko Brlek
Direktor in umetniški vodja Festivala Ljubljana

1. SPLOŠNI PODATKI O FESTIVALU LJUBLJANA

Svet Festivala Ljubljana je program Ljubljana Festivala 2017 sprejel na 20. redni seji 24. februarja 2017.

Strokovni svet Festivala Ljubljana je program Ljubljana Festivala 2017 sprejel na 7. redni seji 26. januarja 2017.

Svet Festivala Ljubljana sestavljajo predsednica Jadranka Dakič, podpredsednik Anton Colarič ter člani Francka Trobec, Iztok Kordiš in Igor Mitrov.

Strokovni svet Festivala Ljubljana sestavljajo predsednik Tomo Vran ter člana Andrej Drapal in Maja Stojanov.

Festival Ljubljana je javni zavod. Njegova ustanoviteljica je Mestna občina Ljubljana. Direktor in umetniški vodja je **Darko Brlek**.

Festival Ljubljana je član Evropskega združenja festivalov EFA in Mednarodnega združenja za upodabljaljočo umetnost ISPA.

2. STROŠKI IN FINANCIRANJE

Proračun za program prireditev 65. Ljubljana Festivala je ocenjen na **2.800.000 evrov**.

- Mestna občina Ljubljana je po pogodbi o financiranju javnega zavoda za program Festivala Ljubljana v letu 2017 do 30. 8. 2017 prispevala **833.203 evre**.
- MOL pokriva tudi plače zaposlenih in nekatere materialne stroške.
- Ocena inkasa od prodanih vstopnic (skupaj s koproducenti): **730.000 evrov**.
- Ocena prilivov sponzorjev in donatorjev: **880.000 evrov**.

To so okvirne številke, dokončne bodo znane ob koncu leta 2017.

3. ŠTEVILO PRIREDITEV

Ljubljana Festival 2017 se je uradno začel **27. junija** in končal **31. avgusta**. V spremljevalnem programu smo 8. junija premierno uprizorili novi slovenski muzikal Vesna, 18. junija razprodali slovensko različico muzikala Mamma Mia! in 21. junija na Kongresnem trgu priredili že tradicionalni koncert Poletna noč.

Na programu Ljubljana Festivala 2017 je bilo skupaj **78** prireditev:

- **47 večernih prireditev**
- **20 koncertov v sklopu Ljubljana Festivala na Ljubljani**
- **XX. Mednarodna likovna kolonija**
- **odprtje razstave del udeležencev Mednarodne likovne kolonije**
- **odprtje razstave del udeležencev Male likovne kolonije**
- **odprtje razstave Hommage Negovanu Nemcu**
- **6 ustvarjalnih delavnic za otroke in mladino**
- **Javni nastop udeležencev ustvarjalne delavnice Predani korakom v sodelovanju z glavnim sponzorjem 65. Ljubljana Festivala, Zavarovalnico Sava, Ljubljanskim maratonom in URI Soča**

4. OBISKANOST PRIREDITEV

Prireditve letošnjega festivalskega poletja si je ogledalo več kot **57.000** obiskovalcev.

5. SODELUJOČI Z VSEGA SVETA

Sodelovalo je prek 4.200 umetnikov iz več kot 30 držav: Anglija, Argentina, Avstralija, Avstrija, Belgija, Brazilija, Ferski otoki, Francija, Hrvaška, Italija, Japonska, Kanada, Kitajska, Latvija, Madžarska, Moldavija, Nemčija, Norveška, Romunija, Rusija, Slovenija, Srbija, Španija, Tajvan, Uzbekistan, ZDA idr.

6. V MEDIJIH O LJUBLJANA FESTIVALU

VESNA, muzikal

8. – 12. 6. in 16. – 17. 8, KRIŽANKE

Slovenska glasbeno-gledališka scena je bogatejša za še en domači muzikal. Po Cvetju v jeseni se je produkcijska ekipa pod vodstvom Gorazda Slaka odločila uprizoriti še zgodbo o trojici razigranih fantov ter na videz plahem in zadržanem, a globoko v sebi pustolovščin in ljubezni željnem dekletu, ki ob prihajajoči maturi spozna prvo ljubezen – in doživi prvi skok v neznano. Ponovno so uporabili poznano (in priljubljeno) filmsko osnovo in

ji pridali novo glasbeno dimenzijo ter na odru ob že preizkušenih interpretih tega žanra ponudili priložnost mladim in manj uveljavljenim igralcem pevcem.

Damijan Vinter, Vesna opravila maturo, Večer, 12. 6.

Muzikal je izjemno dinamičen, zgodbi je simpatično slediti, humor je igriv, stand-upovski, unikaten in zanimiv. Ples, glasba, igranje, vse je na mestu. Tudi ambient Križank, ki so za Ljubljana Festival seveda stalnica, je v teh toplih poletnih dneh odlična lokacija. Želja, da končno nastopi v kakšnem muzikalu se je s predstavo Vesna, izpolnila tudi Nuši Derendi. V svoji vlogi tete Ane je Nuša naravnost blestela. Visoke petke, psihološko mirjenje svojega brata, spodbuda Samotu, naj vendar že kaj naredi za svojo ljubezen - vse to je bilo odigrano v pravem "Nuša slogu". V muzikalu pa je vlogo Krištofa odigral tudi njen sin Matevž. Dodeljena mu je pa tudi manjša vloga; in sicer učenca Miha.

Tanja Mojzer, Vesna - maturo na pomlad! Zakaj že?, www.rivslo.si, 11. 6.

MAMMA MIA!, muzikal

18. 6., KRIŽANKE

Kar stokrat je slovenska verzija muzikala Mamma Mia že navdušila po naših krajih. Da bodo dve leti po premieri nastopajoči znova stali na odru v Križankah in obeležili jubilejno stoto predstavo, si ni mislil nihče. Načrti o nadaljevanju pa se že kujejo.

Ota Širca Roš, Stota ponovitev muzikala Mamma Mia, 24 ur, 15. 6.

Mamma Mia! je musical, ki bo v nedeljo v Poletnem gledališču v Križankah dočkal že svojo stoto predstavo, kar je rekord, kot si ga ni predstavljal nihče, ko so predstavo začeli oblikovati in se o njej pogovarjati. Jurij Franko je prepričeval Darka Brleka, da bi bilo vredno poizkusiti. Mislili so, da bodo v Križankah imeli morda kakih deset predstav, a jih je bilo že prvo sezono sedemnajst.

Marijan Zlobec, Na 65. Ljubljana Festivalu stota predstava musicala Mamma Mia!, www.marijanzlobec.wordpress.com, 15. 6.

POLETNA NOČ

KONCERT OB 80. OBLETNICI ROJSTVA JOŽETA PRIVŠKA

PATRIK GREBLO, LOJZE KRAJNČAN, dirigenta

21. 6., KONGRESNI TRG

Ob zvokih instrumentalne različice skladbe Poletna noč, po kateri nosi naslov tradicionalni koncert na Kongresnem trgu, je Simfonični orkester RTV Slovenija pod taktirko dirigenta Lojzeta Krajnčana naznanil začetek popotovanja v svet brezčasnih Privškovih melodij. Orkester je na začetku odigral prav Privškovo priredbo legendarne skladbe, po katero se je podpisal njegov sodobnik Mojmir Sepe. In ob tem so pošle tudi vse skrbi glede vremenskih nevšečnosti, saj se je nebo nad Ljubljano zjasnilo (in zmračilo).

Izvajalci so postregli z edinstvenimi izvedbami. Tako so lahko na primer obiskovalci slišali v instrumentalni različici skladbo Open Country. Vsestranski značaj Privška pa so predstavili člani skupine Kreativno, ki so zapeli skladbo Mini maxi, s katero so Bele vrane slavile na Slovenski popevki leta 1970, in nato še Sweet Mama Walse - skladbo iz opusa Privškovih džezovskih skladb.

Klavdija Kopina, Poletni poklon mojstru, očetu dobre glasbe, Jožetu Privšku, rivslo.si, 22. 6.

Največji ljubljenelec občinstva in hkrati najbolj avtentičen pevec Privškovih pesmi je bil vsekakor Oto Pestner. Njegov glasbeni profil se z leti, kaj leti, pravcatimi desetletji, saj je sam omenil nastop na Slovenski popevki že leta 1971, ni niti spremenil, še manj "poslabšal". Pestner ohranja srčno pripadnost slovenski popevki, njihovim avtorjem, zgodovini, lepoti spomina in doživetij, tako rekoč nešteti nastopov, še posebej s pesmijo Mati bodiva prijatelja, ki jo je sam zapel sinoči, tako kot prav tako priljubljeno Vrača se pomlad in z Vokalno skupino Kreativno še Če zapustil te bom. Pestner je že zdavnaj postal legenda in hkrati edina vez med "starimi" in "novimi" časi slovenske popevke.

Marijan Zlobec, Jože Privšek pregnal dež s Poletne noči, www.marijanzlobec.wordpress.com, 22. 6.

OTVORITEV 65. LJUBLJANA FESTIVALA C. ORFF: CARMINA BURANA

**LA FURA DELS BAUS
CARLUS PADRISSA**, režija
JOSEP VICENT, dirigent

27. 6., KONGRESNI TRG

Festival Ljubljana je v svoji 60 letni zgodovini postal nepogrešljiv del ponudbe poletne Ljubljane in s sporedom vrhunskih umetniških dogodkov izrazito zaznamuje kulturno dogajanje v prestolnici. Že z otvoritveno

predstavo so pripravili vznemirljivo uprizoritev, polno pretresljivih scen, posebnih učinkov in pričarali edinstveno doživetje. Režija je delo Carlusa Padrissa, enega izmed šestih režiserjev gledališke skupine La Fura dels Baus.

Dejan Juranovič, V Ljubljani med drugimi potekata Festival Ljubljana, Radio Slovenija 3 (Kulturna panorama), 1. 7.

Na Kongresnem trgu se je z Orffovo kantato Carmina Burana katalonske skupine La Fura dels Baus odprl Festival Ljubljana. Mestno jedro je zažarelo v presunljivih podobah, mogočni glasbi, kozmopolitskem duhu. Vsi, ki so bili tam, govorijo o presežku, o občutjih čiste izkušnje lepote, o povezanosti in hvaležnosti do nastopajočih.

Vesna Milek, Poletje v Ljubljani, Delo, 1. 7.

Središče poletnih doživetij, 65. Ljubljana Festival (LF), je slovesno odprl svoja umetniška vrata s kantato Carla Orffa Carmina Burana v scenski fantaziji znane gledališke skupine La Fura Dels Baus, pod umetniškim vodstvom in v režiji Carlusa Padrissa ter pod temperamentno taktirko dirigenta Josepa Vicenta.

Daliborka Podboj, Dvojni užitek. Odprtje Ljubljana Festivala s Carmino Burano in nadaljevanje s Kneginjo čardaša, Paradiplesa.si, 12. 7.

Glavno, močno, a ravno prav dolgo (kratko) vlogo pa so imeli umetniki. Carmino Burano je izvedla katalonska skupina La Fura dels Baus, Orkestru Slovenske filharmonije, Zboru Slovenske filharmonije, Komornemu zboru Ave in zboru glasbene šole Vinka Vodopivca iz Ajdovščine pa je dirigiral Joseph Vicent. Predstava je bila veličastna in udarno glasna, skupina za svoje dogodke namreč uporablja kombinacijo glasbe, svetlobnih efektov, videa, filma, akrobatike, plesa in izjemne scenografije.

Polona Pirc, Ognjevito odprli festival Ljubljana, Slovenskenovice.si, 2. 7.

Po čudežni naklonjenosti vremena so udarne melodije Carla Orffa v razgibani postavitvi, spogledujoči se s sodobno vizualno estetiko, poskrbele za splošno všečno odrsko osvežitev. Vizualizacija štiriindvajsetih stavkov za orkester, zbor in tri soliste na besedilo iz 11.

in 12. stoletja, pod katero je podpisan režiser Carlus Padrissa, je domiselno učinkovita. V sredino prizorišča je postavljen delno pomičen transparenten valj, katerega obod služi za projekcijo dinamičnih podob v interakciji z nastopajočimi v njegovi notranjosti ali zunaj njega. Skozenj je bil občasno viden v ozadju nameščen orkester Slovenske filharmonije z dirigentom Josephom Vicentom, slovenski zborovski sestav (Zbor Slovenske filharmonije, Zbor glasbene šole Vinka Vodopivca Ajdovščina in Komorni zbor Ave) pa je bil nameščen ob straneh.

Damijan Vinter, Srednjeveški razvrat in popoln večer opernih arij, Večer, 3. 7.

Una cosmogonia teatrale che idealmente, in maniera estrosa ed altamente personale, evoca la nascita e le dinamiche di alcune tra le principali forze motrici dell'universo umano: questa la creazione del celeberrimo gruppo catalano La fura dels baus architettata intorno ai Carmina Burana di Orff, che ha inaugurato, in maniera in ogni senso spettacolare, la sessantacinquesima edizione del Festival di Lubiana. L'impeccabilità estetica, il coraggio e l'inventiva, a volte esuberante ma sempre spronata dalla partitura e dai versi, delineano l'appassionante dimensione visiva articolata in un perpetuum di immagini e idee ed alimentata dai bellissimi costumi di Chu Uroz e le luci ideate da Melanie Schroeder. Tutti gli interpreti – i particolarmente bravi Carlos Daza (baritono) e Jordi Domènech (controtenore), poi il soprano Amparo Navarro, l'attrice Luca Espinosa, il Coro dell'Orchestra filarmonica slovena, il Coro della Scuola di musica "V. Vodopivec" e il Coro cameristico Ave preparati da Martina Batič e l'Orchestra Filarmonica slovena – sono ampiamente coinvolti nella messa in scena, facendosi apprezzare non solo per le virtù musicali bensì per la straordinaria spigliatezza scenica, anche quando le esigenze del regista Carlus Padrissa la mette alle prove a dir poco ardue. Ammirevoli altrettanto l'accuratezza e la puntualità del maestro Josep Vicent, considerata soprattutto la vastità del palcoscenico montato sulla grande Piazza dei Congressi, letteralmente gremita da migliaia di spettatori.

Dejan Bozovic, Tre indimenticabili serate al Festival di Lubiana, circuitomusica.it, 13. 7.

ELĪNA GARANČA, mezzosopran

ION MARIN, dirigent
SIMFONIČNI ORKESTER RTV SLOVENIJA

29. 6., CANKARJEV DOM

Na drugem nastopu v Ljubljani je Elina Garanča dala občinstvu, kar je pričakovalo od nje, in potrdila svoj upravičeni sloves. Pevska tehnika Elīne Garanča je sijajna. Izenačenost registrov in neopazno prehajanje med njimi, popolno obvladovanje gostote tona in zelo dobra izreka so ob vrhunskem glasovnem materialu le nekatere izmed njenih izstopajočih kvalitēt. Med izstopajočimi dogodki letošnjega Ljubljana Festivala je bil nedvomno koncert opernih arij latvijske mezzosopranistke Eline Garanča v Gallusovi dvorani v četrtek, 29. junija. Spored koncerta je bil sestavljen, kot je za take priložnosti običajno, iz znanih mezzosopranskih arij Čajkovskega, Saint-Saēnsa, Verdija, Cilee in Mascagnija, pesmi Gastaldona in Tostija ter vmesnih orkestrskih točk iz opusov Čajkovskega, Bizeta, Mascagnija in Rossinija. Pevka, ki jo ljubljansko občinstvo že pozna, je (še vedno) na vrhuncu kariere in v zvezi s tem ni povedati česa novega. Njena pevska tehnika je sijajna. Izenačenost registrov in neopazno prehajanje med njimi, popolno obvladovanje gostote tona in zelo dobra izreka so ob vrhunskem glasovnem materialu le nekatere izmed njenih izstopajočih kvalitēt.

Boruš Smrekar, Garanča: (Še vedno) na vrhuncu kariere, Delo.si, 30. 6.

Četrtek koncert opernih arij z Elino Garančo in Simfoničnim orkestrom RTV Slovenija pod vodstvom romunskega dirigenta Iona Marina v Gallusovi dvorani Cankarjevega doma pa je bil vrhunski dogodek. Iskana operna umetnica, ki je pred dvema letoma zaradi mamine bolezni odpovedala svoj drugi nastop na ljubljanskem festivalu, je navdušila z izjemnim glasom, občutenim fraziranjem in doživeto interpretacijo, pa najsi je bilo to v delih ruskih ali francoskih (pozno)romantičnih skladateljev, italijanskih veristov ali skladateljev komorne vokalne glasbe 19. stoletja. "Konec koncev sem pevka in ne igralka," je moto štiridesetletne latvijske mezzosopranistke, ki poudarja, da na prvo mesto vedno postavlja glas, po potrebi dodajajoč mu izraz, karakter in čustva. Barvit program - čeravno drugačen od prvotno najavljenega s predvidenim dirigentom Kalrom Markom Chicom - je postregel s pravo mero popularne lahkotnosti in čustvene zrelosti. Štiriinsedemdesetčlanski orkestrski sestav je pod Marinovo taktirko postregel z izjemno polnim in prefinjenim zvokom. Njegovo vodstvo je bilo samozavestno in umirjeno elegantno. Uvodna Poloneza iz opere Jevgenij Onjegin P. I. Čajkovskega je izzvenela čuteče zanosno z izrednimi dinamičnimi odtenki, pri Bizetovem Intermezzu in Farandoli iz Suite Arležanka št. 2 so izstopale lepe pianissimo linije, ki so se v drugem delu prellile v zaneseno razpoložensko igrivost. Verdijevo Uverturo opere Nabucco redko slišimo v tako prefinjeni verziji in s tako bogatim zvenom. Delo, ki je zaradi popularnosti postalo del poulične operne folklorne in je pogosto razvrednoteno, saj ga dirigenti in orkestri jemljejo (in izvajajo) kot drugorazredno glasbo, je tokrat zazvenelo v vsej žlahtnosti. V drugem delu se je Intermezzo iz opere Cavalleria Rusticana P. Mascagnija ponašal z doživeto liričnostjo, uvertura opere Tatinska sraka pa primerno lahkotno, mojstrsko lansirajoč barvite odtenke Rossinijeve glasbe.

Damijan Vinter, Srednjeveški razvrat in popoln večer opernih arij, Večer, 3. 7.

LJUBLJANA FESTIVAL NA LJUBLJANICI

30. 6. – 3. 7.

Začel se je Festival na Ljubljani kot del 65. Ljubljana Festivala. Lanski uspeh in odmev sta organizatorja navdala z optimizmom in novim izzivom, ki je še posebej zanimiv tako za obiskovalce festivalskih prireditev, ki se doslej morda še niso vozili z ladjico po Ljubljani, še manj pa imeli hkrati priložnost poslušati nastop mladih glasbenikov.

Marijan Zlobec, 65. Ljubljana Festival na Ljubljani, www.marijanzlobec.wordpress.com, 30. 6.

Ogled mesta ob zvokih glasbe Festival na Ljubljani Glasbeniki bodo ta vikend popestrili vožnje z ladjicami Ljubljana - Vožnje z ladjico po Ljubljani te dni ponujajo ljubiteljem glasbe prav posebno izkušnjo, saj potniki vsak dan med 10. in 22. uro ob občudovanju mesta iz rečne perspektive lahko prisluhnejo študentom Akademije za glasbo, Akademije za gledališče, radio, film in televizijo ter Konservatorija za glasbo in balet Ljubljana. Pod imenom Festival na Ljubljani tako Festival Ljubljana že drugo leto omogoča nastopanje tudi mlajši generaciji slovenskih umetnikov. Koncerti so brezplačni, plačljiva je le vožnja z ladjico, ki ljubitelje glasbe in mesta popelje od Špice do Plečnikove tržnice.

C.R., Ogled mesta ob zvokih glasbe, Delo, 1. 7.

TOMAŽ DOMICELJ

ČISTA AKUSTIKA III

30. 6., PEKLENSKO DVORIŠČE

Po zanimivem začetku 65. Ljubljana Festivala je na Peklenskem dvorišču Križank potekal koncert Čista akustika III., avtorski večer s Tomažem Domiceljem. Glasbenik je že tretjič zapored nastopil v sklopu Festivala Ljubljana, letos pa sta se mu na odru pridružila prijatelja s Kanarskih otokov Toñín Corujo in Yarel Hernández. Skupaj so svežim kompozicijam dodali nekatere stare, znane in manj znane pesmi v novih priredbah. Trio, ki ga je Domicelj poimenoval Heavy Madera (madera v španščini pomeni les), je v občinstvu zadel na pravo noto - videti je bilo, da uživajo in se prepuščajo ritmu, ki so jih ustvarjali trije različni akustični oziroma leseni inštrumenti. Tri generacije glasbenikov in trije stilisti s treh celin so poskrbeli za navdušujočo glasbo.

P.L., Tomaž Domicelj se bo poročil, Slovenske novice, 4. 7.

ORKESTER SANKTPETERBURŠKE FILHARMONIJE

DIMITRIJ MASLEJEV, klavir
NIKOLAJ ALEKSEJEV, dirigent

3. 7., CANKARJEV DOM

Pianist Dmitrij Maslejev je pokazal izjemno tehniko, velik ton in tudi precej muzikalnosti, ki je bila še bolj izrazita v dodatku. Prav neverjetno je, s kakšno lahkoto je igral tehnično najzahtevnejša mesta... Simfonične plese Rahmaninova smo v tej sezoni že lahko slišali v odlični izvedbi Kraljevega filharmoničnega orkestra iz Liverpoola. Tokratna izvedba je bila zvokovno iz drugega sveta. Orkester je bil zvokovno razkošen, zlasti čudovita so bila godala, in v celotni zasedbi ni bilo zaznati šibke točke. Zvok je bil gost in poln, zaobljen, odmerjen in uravnotežen v vseh dinamičnih stopnjah in legah instrumentalnih skupin. Dirigent Nikolaj Aleksejev je oblikoval Plese s čvrsto in zgoščeno interpretacijo formalne strukture, z dobrim izkoristkom velikega agogičnega bogastva, ki ga delo ponuja, in z dobro gradacijo skozi celoto. Če upoštevamo, da je bil nastop vskok, je opravil svoje delo več kot izvrstno. Nastopajoči so navdušili občinstvo. Slišali smo orkester, dirigenta in solista z izjemnimi izvajalskimi in umetniškimi zmožnostmi in le upamo lahko, da jih bomo še kdaj srečali, brez izrednih okoliščin.

Borut Smrekar, Orkester Sanktpeterburške filharmonije, Delo, 5. 7.

E. KÁLMÁN: KNEGINJA ČARDAŠA, opereta

IVAN LEO LEMO, režiser
VESELJKO BAREŠIČ, dirigent

4. 7., 12. – 14. 7., SNG OPERA in BALET LJUBLJANA

Opereta v režiji zagrebškega režiserja Ivana Lea Lema teče prostorsko dinamično in večplastno, tudi na več scenskih ter slikovito zasnovanih ravneh scenografije Vesne Režić, kostumi seveda v siju in razkošju časa ter v kostumografiji Marka Marosluka. Igralski in pevski tim gledališča Komedija se izkaže za odlično uigrano ter uglaseno ekipo, spremljata pa jih njihov pevski zbor z zborovodjo Branko Starc ter orkester Opere in baleta Ljubljana pod taktirko Veseljka Barešiča. Opereta v režiji zagrebškega režiserja Ivana Lea Lema teče prostorsko dinamično in večplastno, tudi na več scenskih ter slikovito zasnovanih ravneh scenografije Vesne Režić, kostumi seveda v siju in razkošju časa ter v kostumografiji Marka Marosluka. Igralski in pevski tim gledališča Komedija se izkaže za odlično uigrano ter uglaseno ekipo, spremljata pa jih njihov pevski zbor z zborovodjo Branko Starc ter orkester Opere in baleta Ljubljana pod taktirko Veseljka Barešiča.

Daliborka Podboj, Dvojni užitek. Odprtje Ljubljana Festivala s Carmino Burano in nadaljevanje s Kneginjo čardaša, www.paradaplesa.si, 12. 7.

MARTHA ARGERICH, klavir

KOMORNI ORKESTER FRANZA LISZTA
GÁBOR TÁKACS-NAGY, dirigent

10. 7., CANKARJEV DOM

Marta Argerich kot solistka je bila, kot smo pri njej že vajeni, ponovno izjemna. Inštrument obvlada z lahkoto, prevzame pa njena neverjetna koncentracija in sugestivna moč, ki ne dovolita, da bi ne bil sleherni trenutek v skladbi, pa naj gre za zvok ali tišino, izpolnjen z vsebino. Pri tem sta solist na trobenti Laszlo Toth in dirigent Gabor Takacs-Nagy odlično vzdrževala ravnovesje v pestri menjavi izraza in razpoloženj, od komičnega, sarkastičnega, frivolnega pa do melanholičnih in nostalgčnih tonov, pri čemer je bila odzivnost dirigenta in orkestra odlična. Izvedba je spravila občinstvo na noge, tako da so nastopajoči ponovili zadnji stavek koncerta.

Borut Smrekar, Martha Argerich in Komorni orkester Franza Liszta, Delo, 12. 7.

Osnovna odlika Argericheve je, da je njena celotna glasbeniškost prepojena z muzikalno noto, kar pomeni, daje za njenim igranjem poslušalcu le stežka razbrati povsem tehnična, vsakdanja dejstva, povezana z eksekucijo in manualnimi spretnostmi. Te izginjajo pod velikim zagrinjalom glasbene energije, različnih barvnih odtencev klavirja, neznosnih stopnjevanj ali umikanj

v krhko in tudi poglobljeno premišljeno. Najbolj gre ceniti njeno dosledno zavezanost vsem tem glasbenim momentom, ki jo lahko vodijo tudi na rob »prepada«: ko se Argericheva odloči pospeševati, naraščati, je ne more nič ustaviti, tudi če ji grozijo tehnične napake in na videz nemogoče hitrosti - v takih primerih je vedno v službi glasbe in nikoli predstavitve lastnih sposobnosti. Pri tem Argericheva ni prizanesljiva do svojih glasbeniških kolegov, saj jih priganja v tek za glasbeno resnico, v neumorna stopnjevanja, umikanja, pospeševanja in ugašanja, ki presegajo okorelo šolsko mero. Toda zdi se, daje njena karizmatična moč tako močna, da ji glasbeniki z mnogo vere sledijo v vse divje meandre, v katere pljusknemo z največjim veseljem tudi poslušalci.

Gregor Pompe, Silna prežarjenost z Glasbo, Dnevnik, 12. 7.

Martha Argerich je bila v fenomenalni formi in navdahnjena tako, da smo samo strmeli, kako sama sebi daje pobudo, željo, voljo, moč, neustavljivo energijo, ki se je stopnjevala in briljirala od pasaže do pasaže, od leve roke z močjo in poudarkom nizkih tonov do tako rekoč rafalnih visokih. Vse je logično, samoumevno, lahko, vsebinsko členjeno po stavkih in s stopnjevanim tempom proti koncu koncerta. Težko verjameš, da ima solistka že 76 let in hkrati z neizpodbitnim osebnim vzorom in zgledom nagovarja mlade pianistične generacije ter jih vabi, naj ji sledijo; vsak zase in kot celovito nadaljevanje stoletne pianistične zgodovine.

Marijan Zlobec, Martha Argerich jagoda na torti v celoti odličnega koncerta, www.marijanzlobec.wordpress.com, 11. 7.

NIE JIAPENG, violončelo

**ORKESTER SLOVENSKE FILHARMONIJE
ZHANG GOUYONG, dirigent**

11. 7., SLOVENSKA FILHARMONIJA

Po bučni uvodni Introdokciji iz baleta Zlata doba se je občinstvu predstavil 28-letni kitajski violončelist Jiapeng Nie, ki je končal študij na Nacionalni univerzi v Singapuru ter na Visoki šoli za glasbo in gledališče v Hamburgu. Koncert za violončelo in orkester v Es-duru št. 1, op. 107, je odigral zelo suvereno in tehnično zgledno, kar ni zanemarljivo, če upoštevamo dejstvo, da velja delo, ustvarjeno leta 1969 za Šostakovičevega dobrega prijatelja Mstislava Rostropoviča, še vedno za enega najtežjih koncertov za violončelo.

Damijan Vinter, Dvojni poklon Šostakoviču, www.vecer.com, 19. 7.

XX. MEDNARODNA LIKOVNA KOLONIJA

TOMO VRAN, selektor

16. – 21. 7., KRIŽANKE

En teden v senci pergole v Križankah, osem umetnikov, dvajsetič po vrsti - to je lahko kratek opis mednarodne likovne kolonije v okviru letošnjega ljubljanskega festivala. Pri ustvarjanju jih je navdihovala Ljubljana. Najbolj Križanke, prepolne različnih energij... Na petkovem odprtju razstave se je umetnikom ob koncu likovne kolonije pridružil znani multimedijijski umetnik Lado Jakša, pred petimi leti tudi sam udeleženec kolonije, in na svoj glasbeno-vizualno način predstavil posameznega avtorja in njegovo delo. Z njimi je bil ves teden. Tovrstna likovna delavnica, dodaja Vran, je ena redkih, ki je izrazito urbana in verjetno tudi ena redkih, ki slikarjem nudi tako idealne razmere za delo. Že lokacija Pergole v Plečnikovih Križankah, kjer slikarji ustvarjajo, se po vsej verjetnosti nahaja na neki izrazito pozitivni točki, točki, ki nedvomno izžareva močno pozitivno in ustvarjalno energijo.

Igor Bratož, Križanke spletišče različnih ustvarjalnih energij, Delo, 24. 7.

BREZMADEŽNA / IMMACULATA – HOMMAGE À TOMAŽ PANDUR

LIVIJA PANDUR, TOMAŽ PANDUR, dramatisacija
in priredba

NATAŠA MATJAŠEC ROŠKER, Marija

18. 7., SNG OPERA IN BALET LJUBLJANA

Festival Ljubljana je spet poskrbel za gledališko poslastico v Ljubljani. V prestolnici so uprizorili monodramo Brezmadežna/Immaculata - Hommage a Tomaž Pandur, predstavo o veliki ženski, ki sta jo ustvarila Livia in Tomaž Pandur in je priredba romana Marijin testament irskega pisatelja Colma Toibina. Interpretacija je bila zaupana izjemni igralki Nataši Matjašec Rošker, ki je vlogo ženske in matere, ki izgubi sina, ter osebe, ki končno spregovori, odlično odigrala. Monodrama je bila posvečena nenadno preminulemu režiserju Tomažu Pandurju, ki mu predstave ni uspelo dokončati in jo je dokončala njegova sestra Livia Pandur, ki je prevedla roman, pripravila dramaturški okvir projekta in predstavo skladno s Tomaževo gledališko vizijo pripeljala do gledaliških odrov.

A. B., Kdo na Brezmadežni, Slovenske novice, 20. 7.

ROBY LAKATOS, violina

19. 7., PREDDVERJE KRIŽANK

Pravi melos in temperament madžarskih melodij pa je v sredo pričaral Roby Lakatos s svojo petčlansko skupino. Vročekrvni glasbenik, ki se ga je upravičeno prijel vzdevek vražji goslač, ni le odličen violinist, temveč mojster improvizacije, avtor aranžmajev in skladatelj.

Damijan Vinter, Zaigraj na svoje gosli, cigan!, www.vecer.com, 25. 7.

Lakatos ima izjemno znanje, na violino igra s tako perfekcijo, da vse težke kompozicije še "otežuje", si izmišlja razne nenapisane pizzicate, flažolete, dvojemke, brenkanja, lokovanja, z izjemno detache tehniko, v duetu z drugim violinistom, uvajanjem povsem samosvojih, skoraj avtorskih komponent, vsekakor pa svojih interpretativnih posegov v kompozicije, še posebej v zadnji dve, to je v Montijev Čardaš in še bolj, tako rekoč do maksimuma izzvani zvočni efekt v Dinicujevem Škrjančku, tako da smo si bolj kot glasbo predstavljali slavnega pojočega ptiča.

Marijan Zlobec, Lakatoseva interpretativna svoboda je neizmerna, www.marijanzlobec.wordpress.com, 20. 7.

JOHN MALKOVICH

I SOLISTI AQUILANI

ALVISE CASELLATI, dirigent

LANA TROTOVŠEK, violina

ANASTASIJA TEREKOVA, klavir

20. 7., UNIONSKA DVORANA, GRAND HOTEL UNION

Delo Poročilo za slepce, s katerim se je, v družbi ruske pianistke Anastasije Terenkove in enega najbolj cenjenih italijanskih komornih orkestrrov I Solisti Aquilani, predstavil tokrat, sodi med njegove resnejše glasbene podvige. Prirejeno besedilo iz romana Grobovi in junaki Ernesta Sabata je, skozi Malkovichevo silovito interpretacijo in osupljivo lepo ter predirljivo glasbo iz Koncerta za klavir in godala Alfreda Šnitkeja, zaživelo v vsej svoji paranoji in tesnobnosti. V tem pogledu je spoj besede in glasbe deloval celovito in premišljeno, pojavil se je celo vtis, da sta si bila izvirnika tako rekoč usojena.

Goran Kompoš, Zvezdnik in klasična glasba, www.mladina.si, 28. 7.

GODALNI KVARTET BEOGRAJSKE FILHARMONIJE

CLAUDI ARIMANY, flavta

27. 7., KRIŽEVNIŠKA CERKEV

Godalni kvartet Beogradske filharmonije se je z Arimanyjem izkazal kot vrhunski v vseh pogledih. Najbolj je presenetila čistost in lahkotnost interpretacije vseh godalcev, ujetost v skupno muziciranje s plemenitim dialogom in prehajanjem melodičnih poudarkov od navdihujočega sola prve violinistke v pomenljivi belini, na drugo violino, violončelo, še najmanj violo, a z občutljivostjo, kot da bi poslušali kakšne "Dunajčane". Prav tako zrelo so se člani Godalnega kvarteta Beogradske filharmonije (Jelena Dragnić, Vladan Lončar, Boris Brezovac, Aleksandar Latković) izkazali v Beethovnovem Godalnem kvartetu v f-molu št. 11, op. 95 v štirih stavkih. Njihov cilj je perfekcija in hkrati zvočna umirjenost, mehkost, zaokroženost fraziranja, majhna dinamična gibanja ali nihanja, največ med piano in mezzoforte.

Marijan Zlobec, Odličen začetek komornega cikla na 65. Ljubljana Festivalu, www.marijanzlobec.wordpress.com, 28. 7.

GODALNI KVARTET ULIKSES

MOJCA ZLOBKO VAJGL, harfa
MASSIMO MERCELLI, flavta

31. 7., KRIŽEVNIŠKA CERKEV

Spet lahko poročamo o sinočnjem odličnem koncertu mednarodnega Godalnega kvarteta Ulykses (Ulikses) z gostoma; flavtistom Massimo Mercellijem in slovensko harfistko Mojco Zlobko Vajgl ... Ta prava koncertna sproščenost se je pokazala takoj, v prvi kompoziciji večera: Dveh interludijih za flavto, violino in harfo francoskega skladatelja Jacquesa Iberta. Temperament, po svoje celo nekakšen "španski kolorit", opojnost espressiva, kot terja oznaka prvega Interludija, in Allegro vivo s svojo živahnostjo v drugem so pričarali pravo in takojšnje vzdušje, ki je napovedovalo suveren nastop vseh ... Sonata je napisana mojstrsko, predvsem s prelivanjem in izmenjavanjem utrinkov vseh nastopajočih, s poudarjanjem njihovih kratkih solističnih deležev in hkrati njihove enakovrednosti. Tu mora biti dialog vseh treh glasbenikov čim bolj popoln. Naši gosti so bili odlični, morda je še najbolj presenetil Massimo Mercelli s svojo emotivnostjo, medtem ko je bila Mojca Zlobko Vajgl suverena in subtilna, violist Colin Brookes pa je pazil na to, kdaj vstopi v ospredje na bolj izrazit in opazen način. Redka zasedba v odlični kompoziciji je naredila prepričljiv vtis ... Po sijajni izvedbi Debussyja in toplem sprejemu občinstva so se gosti odločili še za dodatek Finale Presto iz Haydnovega godalnega kvarteta.

Marijan Zlobec, Še en odličen komorni koncert na 65. Ljubljana Festivalu, www.marijanzlobec.wordpress.com, 1. 8.

RICHARD GALLIANO, harmonika

KOMORNI GODALNI ORKESTER SLOVENSKE FILHARMONIJE

1. 8., KRIŽEVNIŠKA CERKEV

Nocojšnji gost Ljubljana Festivala bo Richard Galliano, priznani francoski virtuoz na harmoniki in bandoneonu ter skladatelj. Svetovno znan glasbenik se izraža v različnih glasbenih slogih - od klasične do jazzovske glasbe. Na nocojšnjem koncertu bo s Komornim orkestrom Slovenske filharmonije poleg dveh lastnih kompozicij interpretiral še odlomke del velikih klasikov, med njimi Vivaldija, Bacha, Mozarta in Debussyja. Galliano velja za glasbenega inovatorja. Tako kot je pred njim njegov prijatelj Astor Piazzolla iznašel »novi tango«, je Galliano prav na pobudo Piazzolle ustvaril francoski »novi musette«. S tem je obudil skoraj pozabljeno vrsto starega francoskega glasbenega sloga in ga oplemenitil s sodobnejšo, zlasti jazzovsko zvočnostjo. Posnel je več kot 50 plošč, med njimi za prestižno založbo Deutsche Grammophon kot edini akordeonist doslej.

M.V., Richard Galliano, Delo, 1. 8.

MICHAEL MARTIN KOFLER, flavta
MARTIN BELIČ, flavta, altovska flavta
STEPHAN KIEFER, klavir

2. 8., KRIŽEVNIŠKA CERKEV

Križevniška cerkev je na 65. Ljubljana Festivalu sinoči s svojimi nastopajočimi glasbeniki dočakala še en odlični večer komorne glasbe, pravzaprav najboljši doslej, kar pomeni, da se kvaliteta festivalskega programa še stopnjuje. Prvič pa je navdušeno občinstvo na koncu koncerta z dodatkom med aplavdiranjem spontano vstalo ... *Trio sonata v d-molu za dve flauti in b. c. v treh stavkih* Carla Philippa Emanuela Bacha je kljub zelo znanemu skladatelju manj znana. Tu smo takoj opazili sijajen dialog dveh flavtistov in odlično subtilno klavirsko spremljavo, kar je napovedalo odličen koncert v celoti. Čeprav sta umetniška profila obeh flavtistov; Michaela Martina Koflerja in Martina Beliča različna, je njun dialog povsem dodelan. Vtis je, kot da gre za prvo (Kofler) in drugo flavto (Belič), a je visoka in nižja melodična linija kompozicijska značilnost, ne pa hierarhičnost. Belič igra malenkost mehkeje in temneje, Kofler bolj profesorsko suvereno in barvno svetleje. Belič ima več čustev, Kofler več racia, a je njuna interpretacija blizu popolnosti.

Marijan Zlobec, Odličnost komornih koncertov se še stopnjuje, www.marijanzlobec.wordpress.com, 3. 8.

NIKA GORIČ, sopran

KOMORNI GODALNI ORKESTER SLOVENSKE FILHARMONIJE

3. 8., KRIŽEVNIŠKA CERKEV

Prvi nastop mednarodno študirajoče in nastopajoče slovenske sopranistke Nike Gorič, sicer Mariborčanke, na 65. Ljubljana Festivalu je sinoči napolnil Križevniško cerkev. Mlada pevka, ki vstopa v mednarodni koncertni in operni prostor, je upravičila zaupanje vodstva festivala, pri čemer je treba reči, da je direktor Festivala Ljubljana Darko Brlek bil tudi v preteklih letih pazljiv do mnogih slovenskih glasbenic in glasbenikov, njihovih želja po nastopanju na festivalu, ponujenih ali dogovorjenih programih ... Njena intenzivnost, sproščenost in vseskozi žarečnost nastopanja je bila razvidna od začetka do konca. Zanimivo je, da Nika pravzaprav žari celo v trenutkih, ko poje bolečino in upanje ter zaupanje v Jezusa in slavljenje Gospoda.

Marijan Zlobec, Nika Gorič z vratolomnimi koloraturami, www.marijanzlobec.wordpress.com, 4. 8.

DIMITRIJ SITKOVECKI, violina

KOMORNI GODALNI ORKESTER SLOVENSKE FILHARMONIJE

7. 8., KRIŽEVNIŠKA CERKEV

Dimitrij Sitkovecki je samosvoj umetnik, zaveda se svoje karizme, svoje prehojene umetniške poti, nešteti nastopov, aktivnega odnosa do ruske glasbene tradicije, še posebej kot soustvarjalec, s poudarkom na priredbah številnih komornih del za večje zasedbe, za violino solo ipd. Nastopa očitno najraje tam, kjer mu je lepo, kar pomeni, da mu je pri nas po volji in da je zlasti s Komornim godalnim orkestrom Slovenske filharmonije zelo zadovoljen.

Marijan Zlobec, Dimitrij Sitkovecki zna glasbenike spodbuditi, www.marijanzlobec.wordpress.com, 10. 8.

Na koncertu violinista Dimitrija Sitkoveckega, ki slavi kot tudi sicer vsestransko glasbeno dejaven umetnik, s Komornim godalnim orkestrom SF-ja bo v solistični vlogi nastopil slovenski flavtist Boris Bizjak. Sicer pa je violinist že v ponedeljek v okviru Ljubljana festivala z istim orkestrom nastopil v Križevniški cerkvi z deli ruskega romantika Čajkovskega in madžarskih mojstrov prve polovice 20. stoletja Dohnayija in Bartoka.

P. V., Violinist renesančnega duha Dimitrij Sitkovecki v Križevniški cerkvi, Rtvslo.si, 9. 8.

Po uspešno izvedenih koncertih, ki jo je na Festivalu Ljubljana izvedel Komorni godalni orkester Slovenske filharmonije s francoskim akordeonistom Risharjem Galianom in obetavno slovensko sopranistko Niko Gorič, bo z orkestrom nočaj nastopil ruski violinist Dmitrij Sitkovecki, mednarodno cenjen violinist, dirigent, aranžer, glasbeni vodja festivalov in orkestrrov ter glasbeni pedagog. Priredil je tudi več kot 50 skladb drugih skladateljev. Dela Johana Sebastjana Bacha, Haydna, Beethovna, Chopina, Brahmsa, Bartóka, Čajkovskega, Šostakoviča, Stravinskega, Šnitkeja. Spored nocojšnjega koncerta bo v znamenju ruske in madžarske glasbe 19. in 20. stoletja. V prvem delu bodo izvedli skladbi ruskega skladatelja, simfonika iz obdobja romantike Petra Iliča Čajkovskega. Uvodoma stavek Andante cantabile iz godalnega kvarteta št. 1, op. 11. Nato pa njegovo koncertantno delo Spomin na ljubi kraj za violino in godala op. 42. Kot solist pa bo nastopil violinist Dmitrij Sitkovecki. Drugi del koncerta bo posvečen glasbi madžarskih skladateljev. Serenadi za godala op. 10 Erneja Dohnanya in romunskim ljudskim plesom za violino in godala Bele Bartóka, ki ju je za godala priredil violinist Sitkovecki.

Tjaša Kranjc, Nastop Dmitrija Sitkoveckega v Križevniški cerkvi Ljubljana, Radio Slovenija 3 (Svet kulture), 7. 8.

GIAN MARIA BONINO, fortepiano

8. 8., KRIŽEVNIŠKA CERKEV

Poletje so poleg že omenjenih zapolnili tudi drugi uspešni solisti, med njimi violončelist Nie Jiapeng, ki je v začetku julija nastopil z Orkestrom Slovenske filharmonije in kitajskim

dirigentom Zhangom Guoyongom, sledili pa so mu še pianista Gian Maria Bonino in Stephan Kiefer, violinist Dmitrij Sitkovecki, flautisti Boris Bizjak, Claudi Arimany, Massimo Mercelli, Michael Martin Kofler in Martin Belič, vrhunski akordeonist Richard Galliano, harfistka Mojca Zlobko Vajgl ter odlična slovenska sopranistka Nika Gorič.

V slovenski prestolnici se ponovno odvija kulturno obarvano poletje, Delo.si, 17. 8.

S klasicističnim klavirskim repertoarjem seje publiki v Križaniški cerkvi predstavil Gian Maria Bonino, priznani italijanski pianist in čembalist, kije študij končal v Milanu pri Lydii Arcuri, v Luzernu pri Myeczislawu Horszowskem, v Genovi klavičembalo v razredu Alde Bellasichin v Winterthurju. Igralje nafortepiano »Anonimous« iz leta 1803 iz delavnice Johanna Schanza, enega odpetih dunajskih izdelovalcev klavirjev v zgodnjem 19. stoletju.

Denis Živčec, Festivalsko poletje se izteka, Večer v nedeljo, 20. 8.

Kakorkoli, Boninova izbira glasbila se je za akustično in siceršnje okolje Križevniške cerkve vsekakor izkazala za odlično, saj je koncert že samo zaradi nje pridobil poseben čar in dodatno dimenzijo. Glasbenik je smiselno sestavil tudi klasicistični spored koncerta: prva polovica večera je bila namenjena Haydnu, druga pa Beethovnu ... Ob izvedbi Sonate v Es-duru, Hob. XVI:52 istega skladatelja je postalo resnično jasno, da je Haydn izvajalcu odlično znan in zelo ljub skladatelj; tako je izvajano glasbo plemenitil z dobrim dinamičnim kontrastiranjem ... Dodaten argument je bilo tudi zelo pohvalno in zgledno muziciranje pianista, ki je naposled dodal še znameniti drugi stavek znamenite Beethovnovne klavirske sonate 'V mesečini' – ob polni luni, ki se je zgodila ravno dan pred koncertom, vsekakor tehtna izbira! Nedvomno koncert, ki bo ostal v zelo prijetnem spominu.

Tine Vučko, Dva komorna koncerta Festivala Ljubljana, www.novamuska.org, 24. 8.

TRIO ASTRA

GIAN MARIA BONINO, klavir

8. 8., KRIŽEVNIŠKA CERKEV

V Križevniški cerkvi so obiskovalci Festivala Ljubljana prisluhnili izjemnim glasbenicam, združenim pod imenom Trio Astra. Pripravile so obsežen glasbeni repertoar, pri čemer so osnovno zasedbo razširile tudi v kvartet s klavirjem, pri katerem je za klavirjem sedel priznani italijanski pianist Gian Maria Bonino. Trio Astra sestavljajo mlade poustvarjalke, ki so se izkazale kot odlične solistke na tekmovalnih in koncertnih odrih. Anica Dumitrita Vieru iz Moldavije ter italijanski glasbenici Giorgia Lenzo in Milena Punzi so se združile v trio na torinskem glasbenem konservatoriju leta 2013 pod mentorstvom Carla Bertola in Anne Dzialak Savytska.

Trio Astra in pianist Gian Maria Bonino, koncert, Mediaspeed.net, 9. 8

BORIS BIZJAK, flavta

KOMORNI GODALNI ORKESTER SLOVENSKE FILHARMONIJE

DIMITRIJ SITKOVECKI, dirigent

9. 8., KRIŽEVNIŠKA CERKEV

Lepo presenečenje je bilo zatem z našim v Londonu delujočim flavtistom Borisom Bizjakom. Na Ljubljana Festivalu je pred leti že nastopil, tokrat se mi je zdel še boljši, zrelejši, samozavestnejši. Napredoval je tako v tehnični briljanci, kar se je pokazalo na primer v peklenskem tempu tretjega stavka Allegro di molto v Koncertu za flavto, godala in continuo (Tomaž Sevšek-Šramel) v d-molu Wq 22 prav tako Carla Philippa Emanuela Bacha. Bizjak igra z velikim smislom za samoumevnost perfekcije, čeprav se je kakšna napakica v tretjem stavku še slišala, za uravnoteženost in celovitost ter kontrastnost interpretacije, morda bi bila kadenca lahko še razkošnejša, a to se je pojavilo kasneje v glasbenem razvoju. Ton Bizjakove flavte je zaokrožen, morda ne toliko teman in poln, ampak svetlejši in povednejši v hitrem menjavanju glasbenih fraz. Njegova lega na odru je bila morda za kakšen decimeter rahlo stisnjena in je moral paziti na vse mikrofone okrog in okrog..., a se je hitro znašel. Bizjak je tip modernega glasbenika, ki se skladatelju, ki ga iz vaja, ne toliko prilagaja kot v njem išče stik s samim sabo, svojo občutljivostjo in svojimi izvajalskimi sposobnostmi.

Marijan Zlobec, Dimitrij Sitkovecki zna glasbenike spodbuditi, www.marijanzlobec.wordpress.com, 10. 8.

Le dan po Boninu pa je v Križevniški cerkvi nastopila že druga zasedba. Tokrat je bil čas za koncert *Komornega godalnega orkestra Slovenske filharmonije*, ki ga je vodil ruski violinist, aranžer in dirigent *Dimitrij Sitkovecki*, kot solist na flavti pa se jim je pridružil še naš flavtist *Boris Bizjak*, ki sicer živi in deluje v Londonu. Uvodoma smo prisluhnil *Simfoniji št. 6 v E-duru, Wq 182 Carla Philippa Emanuela Bacha*. Orkester, ki je pred nekaj leti obhajal svojo 20. obletnico, je bil tradicionalno dobro pripravljen in blagozvočen, zelo dobra dirigentova predstava in vodenje pa sta pripeljala do večdimenzionalnosti globine tona predvsem v harmonsko bogatem drugem stavku Bachove simfonije. Kot že dan poprej, se je še enkrat izkazalo, kako zelo je akustično okolje Križevniške cerkve primerno za tovrstne komorne koncerte.

Tine Vučko, Dva komorna koncerta Festivala Ljubljana, www.novamuska.org, 24. 8.

MARKO HATLAK & FUNTANGO

IZTOK MLAKAR, posebni gost

10. 8., GOSPODARSKO RAZSTAVIŠČE

Hatlak glasbenim sestavom ter samosvojo, ognjevito in sentimentalno interpretacijo že od leta 2004 skrbi za živo prisotnost tanga kot samostojne glasbene zvrsti po vzoru Astorja Piazzolle. "Do Piazzolle je tango služil zgolj kot glasba na plesiščih, njim pa je dobil svojo pravo samostojno vrednost," je dejal 37-letni harmonikar pred

napovedjo prve skladbe tega argentinskega velikana. Zasedba je od ustanovitve doživela nekaj sprememb, kar ne zmanjšuje njene kvalitete in uigranosti. Violinist Dejan Gregorič, pianist Jan Sever, kitarist Andrej Pekarovič in kontrabasist Jošt Lampret so skupaj Hatlakom na harmoniki doživeto poustvarjali avtorske in tuje skladbe ter navdušili priredbami klasičnih del. Pri uvodnem Tangu somraku Marka Hatlaka so se lepo izmenjevali in dopolnjevali vsi instrumenti, nato je izvenela Zadnja pot (Derniere Route) R. G. Fonsa. Sledili so razgibani Piazzollov sedemosminski Vayamos al Diablo pa daljšimi disonančnimi fazami prežeti Alien Tango Uroša Rojka, ki ga je plesom (posebej izraziti gibi rok) dopolnjevala Maša Kagao Knez, ter Hatlakov mojstrsko virtuosno izvedeni Preludij, pri katerem harmonikar aktivneje uporablja levo roko. V nadaljevanju so se glasbeniki domiselno poigrali s priredbo Vivaldijevega violinskega koncerta f-molu, bolj znanega kot Zima iz Štirih letnih časov, ob avtorskem Tangu dance se je občinstvo pridružilo spontanim tleskanjem, prvi sklop pa je zaključil otožni Vuelvo al sur, pri katerem je Hatlak demonstriral še svoje vokalne sposobnosti.

Damijan Vinter, Tango sredi primorskih brajd, www.vecer.com, 14. 8.

VRHUNCI MUZIKALOV Z WEST ENDA IN BROADWAYA

ORKESTER SLOVENSKE FILHARMONIJE
ROBERT PURVIS, dirigent

21. 8., KRIŽANKE

V Križankah so nastopili svetovno znani solisti, ki so zapeli odlomke legendarnih muzikalov prejšnjega stoletja. Ta žanr se vse bolj uveljavlja tudi v Sloveniji, saj imajo obiskovalci z vsakim letom pestrejšo izbiro ... Križanke so s koncertom privabile številne ljubitelje muzikalov. Na koncertu Vrhunci muzikalov iz West Enda in Broadwaya so se predstavili štirje vrhunski izvajalci: londonska sopranistka Miriam Teak Lee, ki bo v prihodnje nastopala v londonski postavitvi uspešnega broadwayskega muzikala Hamilton, in mezosopranistka Rebecca Trehearn, ki je sodelovala pri snemanju muzikalov Zgodba z zahodne strani ter Ljubezenska zgodba, snemala pa je tudi filmsko glasbo za filme Da Vincijeva šifra, Zgodbe iz Hoste ter Mamma Mia!. Moški glas sta zastopala Adrian der Gregorian ter Ian Virgo. Slednji je prisoten tudi v igralskih vodah, med drugim je nastopal v filmih Sestreljeni črni jastreb in Peščica izbranih ... Štirje vrhunski pevci z londonskega West Enda ter ameriškega Broadwaya so ob spremljavi Orkestra Slovenske filharmonije pod taktirko londonskega dirigenta Roberta Purvisa odpeli bolj in manj znane odlomke vrhunskih muzikalov prejšnjega stoletja.

A. R., Vrhunci muzikalov napolnili Križanke, www.24ur.com, 22. 8.

A. SOKOLOVIĆ: SVATBA, komorna opera

TED HUFFMAN IN ZACK WINOKUR, režiserja
SÉBASTIEN BOIN, dirigent

22. 8., SNG OPERA IN BALET LJUBLJANA

V Srbiji je odraščala ob rokovski in popularni glasbi kot večina takratne mestne jugo-mladine, vendar prav v tujini je odkrila svojo navezanost na srbsko in balkansko glasbo. Libreto za svojo dinamično opero je tudi sama napisala v sodobnem srbskem jeziku in v duhu srbske tradicije, navdihnjene z narodno pesmijo ter zgodbami, v katerih potekajo predpriprave neveste na predvečer njenega slovesa od dekliškega stanu ... Njihovo petje se skladno preliva in izliva v srbskih besedah, zdi se, da je skladateljica komponirala svoj opus ravno na spevnosti in specifičnosti srbskih besed ter jezika, ko se besede kompozicijsko tekoče prelivajo in zlivajo v nizu sedmih skic, skrivnostnem številu željnega pričakovanja, stkanega v narodnih pripovedih. Glasbeni ritem besed, zlogov, tudi posmehljivih besedic v stilu onomatopoiije (ah, oh, joj, uh, bum, tras ...) občasno poudarjajo še tolkala v izvedbi Raphaëla Simona in pod taktirko dirigenta Sébastiena Boina, ki krepijo in razigrajo tudi ritem plesnih korakov nastopajočih mladenk ... Skladateljica Ana Sokolović je svojo opero Svatba posvetila staršem ob njuni 50. obletnici poroke, zaznamovala pa s scenskim minimalizmom in avtorskim spevnim razkošjem maternega jezika ter v izvrstni izvedbi

ženskih vokalov 'a cappella', ki pevke povzdignejo tudi v scenske sfere razgibanosti, jo sugestivno popisala s čustveno noto nostalgčnih spominov na deželo svoje vzhajajoče mladosti.

Daliborka Podboj, Srbska Svatba nostalgčnih spominov na Festivalu Ljubljana, www.paradaplesa.si, 27. 8.

G. PUCCINI: MADAMA BUTTERFLY, opera

NACIONALNA OPERNA HIŠA IZ PEKINGA
LI DANDAN, režiserka
YANG YANG, dirigent

23. – 24. 8., CANKARJEV DOM

Ponovno gostovanje ansambla Kitajske nacionalne opere iz Pekinga je ponudilo prvovrstno doživetje v klasičnem opernem smislu. V klasičnem zato, ker se tokratna uprizoritev priljubljene opere Madama Butterfly ne zateka h kakršnikoli režijski modernizaciji ali spektakularni scenografski aktualizaciji, temveč s pomočjo minimalističnih scenskih elementov v ospredje postavlja Puccinijevo glasbo. Takšna formula učinkuje le, če sta instrumentalna in pevška izvedba na dovolj visokem nivoju, kar je kitajski ustanovi, ki vse od leta 1952 združuje izvrstne operne umetnike, uspelo ... Številčni orkestrski korpus je pod vodstvom glasbenega vodje in šefa dirigenta Kitajske nacionalne opere Yang Yanga v Gallusovi dvorani Cankarjevega doma deloval izredno

disciplinirano in Puccinijevo partituro poustvaril v vsej nežni intenzivnosti. Posamezni izstopajoči elementi, kot so subtilni odtenki japonskega glasbenega izročila, elementi njihove tradicionalne ljudske pesmi ali pa kontrastno patriotski zanos ameriških melodij (recimo himne), niso porušili dramatične glasbene osnove, temelječe na kompozicijskih finesah. Že sama uvertura je pričarala vso milino Puccinijeve čustvene izpovedi, tudi v nadaljevanju mojstrsko vpete med pritajeno valovanje in odločnejše (in redkejšje) zborovske obtožbe, med lirično pripoved tihega hrepenenja in čustvene krike ranjene duše.

Damijan Vinter, *Subtilna, tiha žalostinka, Večer, 28. 8.*

VLADO KRESLIN Z GOSTI

25. 8., KRIŽANKE

Vlado Kreslin daje v svojem dvournem nastopanju vtis, kot da je vse pravljica, glasbena seveda. To se mi zdi pomembno v času, ko bi vsi radi protestirali, učili, predavali, se pripravili, postavljali alternacije, kritizirali, na mednarodni ravni grozili, se spopadali, terorizirali, pobijali nedolžne ljudi...Vlado Kreslin nas pomirja, ker ne nosi nobenega transparenta. Kaj je lepšega, kot da si notranje miren, umirjen in seveda zadovoljen. Bistvo življenja je zadovoljstvo, nam sporoča. Če bi bil Kreslin Anglež ali Američan, bi bil svetovno znan. Je pa res, da njegove pesmi najlepše zvenijo v slovenščini. In to je za nas lahko največ.

Marijan Zlobec, »Nekaj pa je še takih ljudi, ki se jih človek razveseli«, www.marijanzlobec.wordpress.com, 26. 8.

ANSAMBL ZA SODOBNO GLASBO MD7

KONCERT OB 15-LETNICI PRVEGA KONCERTA

STEVEN LOY, dirigent
PAVEL MIHELČIČ, umetniški vodja

28. 8., VITEŠKA DVORANA KRIŽANK

Večer se je torej pričel z Invokacijo Janija Goloba. Ta izraža melanholično noto, ki se razvije v liričen spev in nato v izrazitem tempu preraste v dramatičen zaplet ter se ponovno umiri. Sledila je skladba Tlesk vode Tadeje Vulc, ki jo že poznamo po svojstveni domiselnosti. V izvedbi tega dela se je kot solist izkazal Franci Krevh, ki je vodo preobrazil v tolkalo, pri tem pa so mu parirali ostali glasbeniki. V kombinaciji naravnih in inštrumentalnih zvokov je skladateljica pokazala vrhunsko znanje in široko paleto glasbenih zamisli. Prav tako enkratna je bila skladba Nine Šenk, ki odraža skladateljčin prefinjeni slog in smisel za kombinacijo barv. Pri tem je treba omeniti izvrstno izvedbo; razkrila je pretanjene odtenke skladbe in ji dala vitalno moč. Vse priznanje pri tem gre ne le izvajalcem, marveč predvsem dirigentu Stevenu Loyu, ki zna vsebini vdahni dušo. Romunski skladatelj Sorin Lerescu je za zasedbo MD7 prispeval delo Jadranje, katerega lirična vedrina je stkana iz prepleta zvokov sestava v izmenjujočih se linijah. Skladba Violab Nenada Firšta je postregla z napetim in izrazitim

dialogom med violo in ostalimi inštrumenti, ki izraža intenzivno notranjo dinamiko in se sklone z učinkovitim koncertem. V zaključnem delu koncerta smo slišali skladbo Prameni z odsevi Pavla Mihelčiča, ki temelji na intimnem uvodu klarineta v celostni paleti razpoloženj in v ostrem kontrastu s tolkali, ob njem pa se razpira milejša nota preostalih inštrumentov, ki ga rahločutno dopolnjujejo. Velik dogodek večera je bila sklepna skladba Barvni krog mojstra Lojzeta Lebiča. Ta v energičnem razpoloženju izžareva moč in pestrost barv posameznih inštrumentov, ki se medsebojno sinhrono kontrastirajo in oblikujejo hkrati samostojno in skupno podobo. Koncert ansambla MD7 je iz publike izvalil zelo pozitiven odziv in nam prinesel nekaj novosti, predvsem pa je odlično izpolnil večer, posvečen sodobni glasbi. Veseli smo, da so se poslušalci odzvali v tako lepem številu in s tem prispevali k temu, da lahko ansambel uspešno nadaljuje svoje poslanstvo. V prihodnje mu želimo še veliko novih skladb.

B. Marina Žlender, 15 let Ansambla za sodobno glasbo MD7, Sigic.si, 2. 9.

I REMEBER ELVIS

SAM'S FEVER

BIG BAND RTV SLOVENIJA Z GODALI

PATRIK GREBLO, dirigent

JAZZVA & RETRONOM

29. 8., KRIŽANKE

Te dni mineva 40 let od smrti Elvisa Preslevja, ameriškega pevca in igralca, vsem znanega kot kralja rock'n'rolla. Umrl je 16. avgusta 1977. Spomin nanj so ob tej priložnosti obudili tudi organizatorji Festivala Ljubljana. S skupino SanVs Fever in Big bandom RTV Slovenija z godali so v ljubljanskih Križankah pripravili koncert s pomenljivim naslovom I remember Elvis na katerem so se spomnili največjih uspešnic kralja rock'n'rolla. Tezo, da je Elvisova glasba še vedno živa, so zagotovo potrdili. Ljubljana je s pomočjo obiskovalcev, ki so napolnili prizorišče, to noč odmevala v zvokih rock'n'rolla in vsem znanih skladb, kot so Love Me Tender, Always on My Mind, Suspicious Minds, Are You Lonesome Tonight, It's Now or Never, HeartbreakHotel, I Can't Stop Loving You itd. Sam's Fever je glasbena skupina, ki v lastni interpretaciji oživlja glasbo velike ikone. Vokal prispeva Samuel Hudi, velik ljubitelj Elvisa, vendar ne kot njegov imitator, temveč interpret. Na odru so poleg njega še Rok Berle in Tilen Sušnik na kitari, Jan Gerl na klaviaturah ter Klemen Markelj na bobnih. Energični orkester BigBand RTV Slovenija pa je vse skupaj še dodatno požlahtnil z zvoki godal, večer so popestrili še plesalci svinga skupine Retronom.

A. B., Elvisa niso videli, so ga pa slišali, Slovenske novice, 31. 8.

R. WAGNER: SIEGFRIED

MARIINSKO GLEDALIŠČE IZ SANKT PETERBURGA

VALERIJ GERGIJEV, glasbeni vodja

29. 8., CANKARJEV DOM

foto: Natasha Razina

Operna tetralogija Nibelungov prstan, vrhunec opusa Richarda Wagnerja s temelji v mitologiji, se za sezono 2013 in uprizoritvama uvodnih oper Rensko zlato ter Valkira tedaj ob 200. obletnici skladateljeva rojstva - na 65. Ljubljana Festival vrača s preostalima operama. ... Operi bo znova izvedel znameniti ansambel Mariinskega gledališča iz Sankt Peterburga pod vodstvom Valerija Gergijeva. Ob prizadevanjih maestra Gergijeva so Wagnerjeva dela začeli v Mariinskem gledališču znova uprizarjati v 90. letih minulega stoletja. Leta 1997 Parsifala, leta 1999 Lohengrina, leta 2003 pa so na oder podstavili celoten Nibelungov prstan.

V. U., Siegfried in Somrak bogov na 65. Ljubljana Festivalu, Delo, 29. 8.

V ljubljanski Cankarjev dom so prišli pravi mojstri. Z zanesljivo roko je vse nastopajoče vodil Valerij Gergijev, ki sodi med najuglednejše dirigente na svetovni ravni. Pod njegovim vodstvom je orkester Mariinskega gledališča dosegel izredno kvalitetno rast, razvilo pa se je gledališče v celoti (tudi prostorsko). Glasbeni direktor je postal leta 1988, leta 1996 je bil imenovan za umetniškega in generalnega direktorja. Vmes je vodil ali

sodeloval s številnimi znanimi orkestri, tako je bil do leta 2015 šef dirigent Londonskega simfoničnega orkestra, istega leta je nato prevzel Miinchenske filharmonike. V sanktpeterburškem gledališču so po njegovi zaslugi prišle na oder Wagnerjeve opere, leta 2003 tudi celoten niz Nibelunškega prstana. K zvokovni odličnosti izvedbe Siegfrieda v Cankarjevem domu so ob orkestru odločilno pripomogli tudi pevci. Wagnerjeve partiture so zahtevne, obenem pa je treba računati tudi na izjemno dolžino skladateljevih glasbenih dram. Izvedba drugega dne tetralogije, se pravi Siegfrieda, je trajala več kot pet ur (z dvema odmoroma). Nosilec naslovne vloge, tenorist Mihail Vekua, je bila na odru večino časa in je do zadnjega pel z zvenečim glasom. Odlično so odpeli svoje vloge tudi Andrej Popov (škrat Mirne), Jevgenij Nikitin (Popotnik - Wotan), Roman Burdenko (Alberich), Jekaterina Šimanovič (Briinhilda), Mihail Petrenko (Fafner), Zlata Buličeva (Erda) in Ana Denisova (Gozdna ptica).

B. I. P., Odlični Siegfried, Primorski dnevnik, 31. 8.

R. WAGNER: SOMRAK BOGOV

MARIINSKO GLEDALIŠČE IZ SANKT PETERBURGA
VALERIJ GERGIJEV, glasbeni vodja

30. 8., CANKARJEV DOM

Marijino gledališče iz Sankt Peterburga pod vodstvom maestra Valerija Gergijeva je sinoči prvič na Slovenskem postavilo na oder monumentalno glasbeno dramo Siegfried iz Wagnerjeve tetralogije Nibelungov prstan. Nocoj bo sledil Somrak bogov. Tako bo sklenjeno tisto, kar je orkester s slavnim dirigentom začel pred štirimi leti, ko smo v Ljubljani slišali Rensko zlato in Valkiro.

I. B., Veličastni akordi za sklepe poletja, Delo, 30. 8.

Z monumentalno opero Somrak bogov se je končala prva izvedba v Sloveniji celotnega Nibelungovega prstana, podvig, ki ga nam je pripravilo slavno Marijsko gledališče iz Sankt Peterburga pod umetniškim vodstvom dirigenta Valerija Gergijeva. On je nam dal tisto, kar naša glasbena kultura ni bila sposobna vse do danes, to je odkar je bila svetovna praznjava v Bayreuthu leta 1876. ... Kot vidimo, je ansambel Marijskega gledališča v Ljubljani izvedel obe najtežji Wagnerjevi operi: Siegfried in Somrak bogov v dveh zaporednih večerih, kar je že sam po sebi podvig; tega namreč ne počno nikjer. Med obema operama je celo v Bayreuthu en dan počitka, tako za izvajalce kot za občinstvo. V Ljubljani je bila koncentracija izjemna, zlasti za nastopajoče

velika obremenitev in angažma, kar se je sinoči bolj pokazalo kot pri izvedbo Siegfrieda, zlasti v popuščanju koncentracije na posameznih mestih v orkestru. zlobec

Marijan Zlobec, Somrak bogov kot želja po človekovem očiščenju, www.marijanzlobec.wordpress.com, 31. 8.

Za slovesni zaključek letošnjega 65. Festivala Ljubljana so poskrbeli glasbeni gostje iz Sankt Peterburga, Marijino gledališče in maestro Valerij Gergijev, ki so stari znanci festivala in tudi niso prvič pri nas gostovali kar tri zaporedne večere. Prva dva večera sta bila rezervirana za preostalo polovico gigantske glasbene drame Richarda Wagnerja Nibelungov prstan, in sicer za Siegfrieda in Somrak bogov (prva dva dela Rensko zlato in Valkiro so uprizorili že leta 2013).

Ingrid Mager, Zaključek 65. Festivala Ljubljana: Vsega po malem za vse, Dnevnik, 5. 9.

ORKESTER MARIINSKEGA GLEDALIŠČA IZ SANKT PETERBURGA

VALERIJ GERGIJEV, dirigent
BEHZOD ABDURAIMOV, klavir

Orkester Marijinega gledališča iz Sankt Peterburga pod vodstvom karizmatičnega Valerija Gergijeva je po Wagnerjevem Siegfriedu in Somraku bogov s tretjim večerom včeraj veličastno sklenil 65. Ljubljana Festival. Na programu sta bili Beethovnova Četrta

in Šostakovičeva Peta simfonija, v Prvem klavirskem koncertu Sergeja Prokofjeva je bil solist vse bolj uveljavljeni Behzod Abduraimov iz Uzbekistana. Festival je v dobrih dveh mesecih ponudil 78 prireditev, ogledalo si jih je dobrih 57.000 obiskovalcev. Nastopil je niz vrhunskih imen, med njimi katalonska skupina La Fura dels Baus, igravec John Malkovich, pianistka Martha Argerich in mezzosopranistka Elina Garanča.

I. B., Sklepni akord festivala velikih imen, Delo, 1. 9.

Abduraimov ima perfektno pianistično tehniko, igra čisto, ne sicer tonsko hedonistično, to ga čaka v kakšnem drugem delu. Občinstvo je takoj prepričal in dočakal kar burne ovacije. Hvaležnim poslušalcem se je oddolžil s kar dvema dodatkom; najprej je poiskal Schuberta in njegov Moment musical št. 3 v f-molu (iz cikla šestih skladb D 780, op. 94), da bi pokazal svojo osredotočenost na detajl, rafinirano perfekcijo skoraj rahlo otožne melodije in stilni ter časovni preskok nazaj. Verjamem, da pozna interpretacijo slavnega pianista Horowitza, ki si jo lahko ogledate na YouTube, tako kot celotni cikel v interpretaciji Alfreda Brendla. Z drugim dodatkom je segel k največjemu pianistu v zgodovini, Franzu Lisztu. Izbral je njegov etudo št. 6 Variacije na Paganinijevo temo v e-molu. Franz Liszt je prvič srečal Paganinija in ga slišal igrati leta 1831, dve leti zatem, ko ga je na Dunaju slišal naš France Prešeren, česar slovenska literarna zgodovina še do danes ne dojame, ker ne pozna Paganinijeve biografije. Paganini je namreč imel tedaj na Dunaju kar deset razprodanih koncertov, kar danes ne bi bilo možno doseči nobemu solistu na svetu. Behzod Abduraimov je še enkrat in še temeljiteje ali še bolj prepričljivo pokazal svoje občuteno in hkrati virtuosno igranje.

Marijan Zlobec, Valerij Gergijev se je od Ljubljane poslovil s Kozinovo Belo krajino, www.marijanzlobec.wordpress.com, 1. 9.

Koncert za klavir in orkester št. 1 Sergeja Prokofjeva je z Behzodom Abduraimovom dočakal tehnično sijajno pianistično izvedbo, ki se je ujela z igro orkestra v iskriavo skupno interpretacijo.

Jure Dobovišek, Kritika koncerta Orkestra Marijinega gledališča: Z obrati, ki jih določa Gergijev, Dnevnik, 4. 9

Otvoritev razstave Zlata Trta

Tiskovna konferenca z režiserjem Carlusom Padrisso

Tiskovna konferenca z igralcem Johnom Malkovichem

Tiskovna konferenca v Rdeči dvorani Mestne hiše v Ljubljani

Tiskovna konferenca z igralcem Johnom Malkovichem

Tiskovna konferenca v Vili Fabiani, Kobdilj

Zadnji koncert 65. Festivala Ljubljana 31. avgusta z orkestrom Marijinega gledališča in maestro Valerijem Gergijevim je bil po mnenju kritikov najboljši koncert festivalskega poletja.

Ingrid Mager, Zaključek 65. Festivala Ljubljana: Vsega po malem za vse, Dnevnik, 5. 9.

7. RAZLIČNA PRIZORIŠČA

Dogodki 65. Ljubljana Festivala so potekali v Križankah (v Poletnem gledališču, Preddverju, Viteški dvorani, Križevniški cerkvi in na Peklenskem dvorišču), na Kongresnem trgu, v Cankarjevem domu, Slovenski filharmoniji, SNG Opera in balet Ljubljana, v Grand hotelu Union, na Gospodarskem razstavišču (Marmorna dvorana) ter na reki Ljubljanici.

8. KOMUNIKACIJSKE AKTIVNOSTI

A) NOVINARSKÉ KONFERENCE

- Na Mestni občini Ljubljana z županom Mestne občine Ljubljana Zoranom Jankovičem, s predsednikom uprave Zavarovalnice Sava Davidom Kastelicem, z generalnim direktorjem Energetike Samom Lozejem, z generalnim direktorjem Rika Janezom Škrabcem, z direktorjem tržnega komuniciranja Telekom Slovenije Tomažem Jontesom in s predsednikom uprave BTC Jožetom Mermalom
- Na generalnem konzulatu Republike Slovenije v Celovcu z generalnim konzulom Milanom Predanom in Janom Ciglencem, direktorjem predstavništva Slovenske turistične organizacije na Dunaju
- V Mestni hiši v Gradcu z mestnim svetnikom za umetnost in kulturo dr. Güntherjem Rieglerjem in mestnim svetnikom, podpredsednikom Sveta Festivala Ljubljana in predsednikom Komisije za mednarodne odnose Mestnega sveta Ljubljana Antonom Colaričem

- V Trstu z Oscarjem Cecchijem
- V galeriji Maks v Štanjelu, kamor smo se iz Ljubljane pripeljali s Festivalovim vlakom v sodelovanju s Slovenskimi železnicami, z županom občine Komen Markom Bandellijem in direktorjem Potniškega prometa (SŽ) Boštjanom Korenom
- V Zagrebu z ravnateljem gledališča Komedija Krešimirjem Batiničem, baritonistom Đanijem Stipaničevim in sopranistko Sandro Bagarić
- V Viteški dvorani v Križankah
- Na Pergoli v Križankah
- V dvorani Andromeda v Austria Trend Hotelu

Novinarske konference smo v živo predvajali prek spletne strani <http://livestream.com/zivo/FestivalLjubljana> in FB-profila Festivala Ljubljana.

B) TISKANI KOMUNIKACIJSKI MATERIAL

- Programska knjižica v slovenščini in angleščini
- Programski in koncertni listi za posamezne prireditve v slovenščini in angleščini
- Letaki o posameznih prireditvah
- Različni plakati
- Oglasi dogodkov

C) DRUGO

- Transparenti na glavnih ljubljanskih vpadnicah
- Zastave po mestu in na prizoriščih festivalskih dogodkov
- Namizne zastavice
- Poslikava vlaka Slovenskih železnic
- Spletna stran www.ljubljanafestival.si
- Facebook Festivala Ljubljana
- Twitter Festivala Ljubljana
- Instagram Festivala Ljubljana

- Marketinška avtomatizacija:
 - 1.084 novih naročnikov na e-novice
 - Poslali smo 135.128 elektronskih sporočil preko marketinške avtomatizacije
 - Povprečna stopnja odpiranja elektronskih sporočil: 25,5 %
 - 198 prenosov programske knjižice 65. Ljubljana Festivala
- Kanal YouTube
- Kanal prenosov v živo (vzivo.si)
- Oglasne spletne pasice
- E-novice
- Oglaševanje na avtobusih LPP- (zaslon.si)
- Nagradne igre
- Redno obveščanje članov Kluba Festivala Ljubljana
- Kartica zvestobe članov Kluba Festivala Ljubljana
- Predstavitve na Kulturnem bazarju v Cankarjevem domu
- Distribucija promocijskega materiala, neposredna pošta, novice, interna glasila, internetne strani, FB-profil, Instagram profil, zasloni LCD, program kartice zvestobe naših partnerjev, sponzorjev in podpornikov
- Distribucija promocijskih letakov in programskih publikacij na gospodarske, turistične in kulturne institucije, v hotele, gostinske lokale, večja nakupovalna središča, različne info točke po Sloveniji, Italiji in Avstriji ter na letališče Jožeta Pučnika, na železniške postaje Slovenskih železnic, v izbrane Eventimove poslovalnice
- Distribucija programskih letakov in programskih publikacij v okviru projekta Junij v Ljubljani

65.LF
LJUBLJANA FESTIVALI.SI
SAVA

23., 24. 8. ob 20.00
Cankarjev dom

G. Puccini:
Madama Butterfly
Nacionalna operna hiša iz Pekinga
Luigi Illica, Giuseppe Giacosa, libreto, Yang Yang, dirigent

29. 8. ob 18.00, Cankarjev dom
R. Wagner:
Siegfried
Mariinsko gledališče iz St. Peterburga

30. 8. ob 18.00, Cankarjev dom
R. Wagner:
Somrak bogov
Mariinsko gledališče iz St. Peterburga

Vstopnice in informacije: Blagajna Križank, www.ljubljanafestivali.si, Petrolovi servisi in prodajna mesta Eventima.

Sponzor: SAVA, DELO, SBERBANK, Vito Gecchiva, PETROL, VTB, SBERBANK, Vito Gecchiva, MAJNET THEATRE.

Medijski sponzor: goepin, Pritovski.

65.LF
LJUBLJANA FESTIVALI.SI
SAVA

Križevniška cerkev / Križevniška Church Križanke, Ljubljana
27. 7. – 9. 8.

27. 7. ob 20.00 / ob 8.00 pm Križevniška cerkev / Križevniška Church Križanke Godalni kvartet Biogradske filharmonije Biogradska Philharmonic String Quartet	31. 7. ob 20.00 / ob 8.00 pm Križevniška cerkev / Križevniška Church Križanke Godalni kvartet Ulissés Ulysses String Quartet	1. 8. ob 20.00 / ob 8.00 pm Križevniška cerkev / Križevniška Church Križanke Richard Galliano Trombonist / Trombonist Kamorni godalni orkester Slovenske filharmonije Slovene Philharmonic String Chamber Orchestra
2. 8. ob 20.00 / ob 8.00 pm Križevniška cerkev / Križevniška Church Križanke Michał Marcin Kotler Rokov / Rock Martin Reiss , klavir / Flute Stephan Kiefer , klavir / piano	3. 8. ob 20.00 / ob 8.00 pm Križevniška cerkev / Križevniška Church Križanke Nika Grigor Vokalni / Vocalist Kamorni godalni orkester Slovenske filharmonije Slovene Philharmonic String Chamber Orchestra	7. 8. ob 20.00 / ob 8.00 pm Križevniška cerkev / Križevniška Church Križanke Dimitrij Sitkovski Violinist / Violinist Sergei Shchepetnikov Rokov / Rock
8. 8. ob 18.00 / ob 8.00 pm Križevniška cerkev / Križevniška Church Križanke Gian Maria Bonino Tenorist / Tenor	8. 8. ob 20.30 / ob 8.30 pm Križevniška cerkev / Križevniška Church Križanke Trio Astor Gian Maria Bonino, klavir / piano	9. 8. ob 20.00 / ob 8.00 pm Križevniška cerkev / Križevniška Church Križanke Dimitrij Sitkovski Violinist / Violinist Sergei Shchepetnikov Rokov / Rock Kamorni godalni orkester Slovenske filharmonije Slovene Philharmonic String Chamber Orchestra

Vstopnice in informacije: Blagajna Križanke, www.ljubljanafestivali.si, Petrolovi servisi in prodajna mesta Eventima / Križanke Str. Office, www.ljubljanafestivali.si, Petrolovi servisi in prodajna mesta Eventima.

Sponzor: SAVA, DELO, SBERBANK, Vito Gecchiva, PETROL, VTB, SBERBANK, Vito Gecchiva, MAJNET THEATRE.

Medijski sponzor: goepin, Pritovski.

65.LF
LJUBLJANA FESTIVALI.SI
SAVA

19. 7. ob 21.00
Križanke

Roby Lakatos

D) PROMOCIJSKI MATERIAL LJUBLJANA FESTIVALA 2017

- Ovratni trakovi
- Majice

E) OGLAŠEVANJE

- Tiskani mediji: Delo, Večer, Slovenske novice, Zvezde, Primorske novice, Suzy, Primorski dnevnik, Zarja, Vkllop, Story, Liza, Obrazi, Reporter, Svet24, Moj svet, Lady, Nedeljski dnevnik, Mladina, Avenija, Jana, Demokracija, Nova, Vikend, Družina, City Magazin, Novice-Koroška, Ona, Sobotna priloga, Stop, CityLife, Grazia, Dolenjski list, Glasna, Vzajemnost, Maja, Playboy, Kralji ulice, Cosmopolitan, Gorenjski glas, Gloss, Sinfo, L&Z, Lea, Sensa, NeDelo, Dnevnik, Svet in ljudje, Finance, Al Informator Aerodrom, Event Vodič, Katalog ugodnosti Lekarne Ljubljana, Katalog ugodnosti Petrol, BTC City Vodnik Ljubljana
- Radio in televizija: Infonet mreža, Radio Center, Radio Slovenija Prvi program, Radio Slovenija Val 202, Radio Univox, TV Slovenija, Kanal A, Pop TV, Planet TV, Radio Hit, Radio Aktual, Radio Slovenija Tretji program, Radio Slovenija Drugi program, Radio Sora, Primorski val ...

65.LF
LJUBLJANA FESTIVALI.SI
SAVA

Premiera 4. 7. ob 20.00
(ponovitve 12. – 14. 7. ob 20.00)
SNG Opera in balet Ljubljana

E. Kálmán:
Kneginja Čardaša
opereta
Komedija Zagreb

Dirigent: **Veseljko Borešić**
Režiser: **Ivo Leo Lemo**

Opereta prežeta z brezupno ljubeznijo

Sponzor: Mercator
Sponsor 12. 7. InterEnergija

Medijski sponzor: Mladina, Bles

Koprodukcija: HBG, SLOVENSKA OPERA IN BALET LJUBLJANA

Vstopnice in informacije: Blagajna Križank, www.ljubljanafestivali.si, Petrolovi servisi in prodajna mesta Eventima.

Sponzor: SAVA, DELO, SBERBANK, Vito Gecchiva, PETROL, VTB, SBERBANK, Vito Gecchiva, MAJNET THEATRE.

Medijski sponzor: goepin, Pritovski.

65.LF
LJUBLJANA FESTIVALI.SI
SAVA

10. 8. ob 20.30, Križanke

Marko Hatlak & Funtango
IZTOK MLAKAR, posebni gost

Vstopnice in informacije: Blagajna Križank, www.ljubljanafestivali.si, Petrolovi servisi in prodajna mesta Eventima.

Sponzor: SAVA, DELO, SBERBANK, Vito Gecchiva, PETROL, VTB, SBERBANK, Vito Gecchiva, MAJNET THEATRE.

Medijski sponzor: goepin, Pritovski.

65.LF
LJUBLJANA FESTIVALI.SI
SAVA

20. 7. ob 20.00
Unionska dvorana,
Grand Hotel Union

Recital v izvedbi slovitlega
Johna Malkovicha

I Solisti Aquilani
John Malkovich, branje

Lana Trofovshek, violina
Anastasya Terenkova, klavir
Alvise Casellati, dirigent

Sponzor: TRI MO, GART, HBG

Vstopnice in informacije: Blagajna Križank, www.ljubljanafestivali.si, Petrolovi servisi in prodajna mesta Eventima.

Sponzor: SAVA, DELO, SBERBANK, Vito Gecchiva, PETROL, VTB, SBERBANK, Vito Gecchiva, MAJNET THEATRE.

Medijski sponzor: goepin, Pritovski.

65.LF
LJUBLJANA FESTIVALI.SI
SAVA

Otvoritev 65. Ljubljana Festivala
27. 6. ob 21.30, Kongresni trg

La Fura Dels Baus
C. Orff:
Carmina Burana

Režiser: **Carlus Padrissa**
Orkester Slovenske filharmonije

Zbor
Dirigent: **Josep Vicent**

Čuten, energičen in provokativen operni spektakel

Sponzor: SAVA, DELO

Medijski sponzor: DELO

Vstopnice in informacije: Blagajna Križank, www.ljubljanafestivali.si, Petrolovi servisi in prodajna mesta Eventima.

Sponzor: SAVA, DELO, SBERBANK, Vito Gecchiva, PETROL, VTB, SBERBANK, Vito Gecchiva, MAJNET THEATRE.

Medijski sponzor: goepin, Pritovski.

- Zunanje površine:
 - Europlakat: billboardi, citylighty in metrolighty
 - Tam Tam: plakatiranje
 - GIGA-plakati ob avtocesti (Amicus, Linea Media)
 - vlaki Slovenskih železnic, svetlobne vitrine na železniški postaji v Ljubljani
 - mreža svetlobnih vitrin Fraporta
 - mreža Petrolovih servisov
 - LCD-zasloni v Cankarjevem domu, Slovenski filharmoniji in SNG Opera in balet Ljubljana
 - mreža Eventima
 - Fini mediji: toaletni prostori ljubljanskih lokalov
 - oglasni prostori v Križankah
 - poslikava vlaka Slovenskih železnic
 - digitalno oglaševanje (prikazno in iskalno omrežje Google, objave in oglaševanje na Facebooku, www.delo.si (izkoristili novost za otvoritveni koncert – ekskluzivni prikaz dogodka na vstopni strani, t. i. oglasni prevzem), www.eventim.si, www.paradaplesa.si, www.24ur.com, www.poroka-bo.si

- Spletne strani: <http://circuitomusica.it>, <http://news.err.ee>, www.citylife.si, www.citymagazine.si, www.delo.si, www.demokracija.si, www.dnevnik.si, www.dolenjskilist.si, www.drugisvet.com, www.druzina.si, www.etiketamagazin.com, www.eurotourist.tv, www.eventim.si, www.finance.si, www.fokuspokus.si, www.gea-tv.si, www.goodlifestyle.si, www.govori.se, www.janezplatise.blogspot.si, www.lokalno.si, www.marijanzlobec.wordpress.com, www.mediaspeed.net, www.misli.sta.si, www.mladina.si, www.morel.si, www.napovednik.com, www.njena.si, www.nova24tv.si, www.novice24.net, www.obala.net, www.paradaplesa.si, www.planet.si, www.politiks.si, www.preberi.si, www.primorske.si, www.primorski.it, www.prireditve.rtvlo.si, www.publishwall.si, www.radio.ognjisce.si, www.radiokrka.com, www.radiostudent.si, www.reporter.si, www.rockline.si, www.rockonnet.com, www.rtvlo.si, www.seniorji.info, www.si21.com, www.siol.net, www.sloveniatimes.com, www.slovenskenovice.si, www.slowwenia.com, www.sta.si, www.svet24.si, www.telex.si, www.vecer.com, www.veza.sigledal.org, www.zurnal24.si, www.sprosti.se, www.sigic.si, www.tatrenutek.si, www.odkrito.si, www.politikis.si, www.Music24.si, www.svetkapitala.si, www.revija-liza.si, www.radiotomi.si, www.kongres-magazine.eu, www.rocker.si, www.mk.gov.si, www.playboy.si, www.vistiljubljana.com, www.4d.rtvlo.si, www.irena.blog.siol.net,

- Brošura in spletna stran Evropskega združenja festivalov: www.efa-aef.org
- Brošure KAM, Event Vodič
- Glasilo MOL Ljubljana
- Interno glasilo Javnega holdinga Ljubljana Urban

Za naše prireditve se je akreditiralo prek 760 novinarjev, fotografov in snemalcev. V Sloveniji so med 1. aprilom in 4. septembrom pripravili več kot 2.000 objav.

9. MEDIJSKI ODZIV

O prireditvah Ljubljana Festivala 2017 so poročali številni slovenski in tuji mediji ter različne publikacije in spletne strani.

- Časniki: Delo, Demokracija, Dnevnik, Finance, Il Gazzettino, Il Piccolo, Kleine Zeitung, Messagero Veneto, Nedeljske novice, Nedeljski dnevnik, Nedelo, Primorske novice, Primorski dnevnik, Slovenske novice, Svet 24, Večer, Večer v nedeljo
- Revijalni tisk: Avenija, City life, City Magazine, Glasna, Gloss, Jana, Lady, Lea, Liza, Maja, Mladina, Moj svet, Nova, Novice – Koroška, Novi tednik Celje, Obrazi, Ognjišče, Reporter, Sensa, Story, Suzy, Vkllop, Vzajemna, Vzajemnost, Zarja, Zvezde, Ženska
- Radio: Radio 1, Radio Aktual, Radioattività, Radio Hit, Radio Robin, Radio Salomon, Radio Veseljak, Radio Maribor, Radio Kum, Radio Laser, Infonet, Radio Ptuj, Radio Koper, Radio Maxi, Radio Štajerski val, Radio Velenje, Radio Slovenija (Ars, Prvi program, Val 202), Radio Primorski val, Radio Sora, Radio Trst A, Radio Trieste, Rai Radio 3, Klassikaraadio, ORF
- Televizija: TV Slovenija 1, TV Slovenija 3, Pop TV, TV Vaš kanal, Planet TV, Kanal A
- Agencije: STA

10. FESTIVAL NA SPLETU

OBISKANOST SPLETNE STRANI FESTIVALA LJUBLJANA OD 24. MARCA DO 4. SEPTEMBRA:

- Št. različnih obiskovalcev: 122.374
- Št. obiskov: 192.058
- Št. ogledov strani: 468.389
- Povprečno št. ogledanih strani: 2,44 strani/obisk
- Povprečno trajanje obiska: 1:50
- Delež obiskov prek računalnika: 54,35 % (104.380 obiskov)
- Delež obiska prek mobilnega telefona: 37,96 % (72.919 obiskov)
- Delež obiska prek tabličnega računalnika: 7,69 % (14.769 obiskov)

Mala likovna kolonija

Mala likovna kolonija

OBISKANOST FACEBOOKA FESTIVALA LJUBLJANA

Facebook Festivala Ljubljana je od vzpostavitve delovanja facebook strani do 4. septembra 2017 pridobil skupno 11.667 všečkov. Od 24. marca do 4. septembra 2017 je skupno pridobil 1.534 všečkov. Največ ljudi, ki je všečkalo stran, je iz Slovenije (9.682), sledijo Italija (226), Hrvaška (224), Nemčija (130). Stran na Facebooku je všečkalo 71 % žensk in 28 % moških, od tega je najširša ciljna skupina v starosti 25–34 let (skupaj 35 %, od tega 26 % žensk in 9 % moških), sledi starostna skupina 35–44 let (skupaj 24 %, od tega 17 % žensk in 7 % moških), najmanj, 1,8 % pa je mlajših od 17 let ter starejših nad 65 let (4 %).

Največ aktivnih uporabnikov na strani (tisti, ki všečkajo, komentirajo, delijo ali kliknejo na vsebino na strani) je v starostni skupini 35–34 let in predstavljajo 26 % (od tega 18 % žensk in 8 % moških), sledi starostna skupina 45–54 let in predstavljajo 20 % (od tega 14 % moških in 6 % žensk), najmanj aktivna pa je starostna skupina 13–17 let, skupaj 0,55 %, in starostna skupina 18–24 let (10 %).

OGLAŠEVANJE NA GOOGLU IN FACEBOOKU

Oglaševalska akcija Ljubljana Festival 2017 je na oglaševalskem omrežju Google od 24. marca do 4. septembra 2017 skupno prinesla 37.630 klikov na oglase ob 4.955.798 prikazih. Zabeleženih je bilo 2.744 konverzij.

Oglaševalske akcije so na oglaševalskem omrežju Facebook od 24. marca do 4. septembra 2017 skupno prinesle 25.639 klikov na oglase, od tega 9.347 klikov na spletno stran www.ljubljanafestival.si ter 218.629 dejanj (všečkov, komentarjev, deljenj, ogledov fotografije) ob prikazih oglasov. Doseg v celotnem času oglaševanja je bil 290.242 oseb, doseženih je bilo 1.635 konverzij.

11. PRODAJA VSTOPNIC

Prodaja vstopnic za Ljubljana Festival 2017: Blagajna Križank, www.ljubljanafestival.si, www.eventim.si, tel. +386 (0)1 420 50 00, Hiše vstopnic Eventim Si (Tivoli, Citypark, Kino Šiška, Ljubljana; Europark, Maribor), Petrolovi servisi po Sloveniji, poslovalnice Pošte Slovenije, poslovalnice Kompas po Sloveniji, trgovine Big Bang, 3DVA Trafika, (K) kioski, turistična agencija Palma, prodajna mesta Slovenskih železnic v Ljubljani, Mariboru, Celju in Kopru.

V Trstu: Multimedia-Radioattività, www.radioattivita.com.

V Avstriji: prodajna mesta v sistemu Oeticket.com.

Na Hrvaškem: prodajna mesta v sistemu Eventim.hr.

12. POSEBNI PROJEKTI

A) MEDNARODNA LIKOVNA KOLONIJA

Gostje dvajsete Mednarodne likovne kolonije so bili: Alberto Lanzaretti iz Italije, David Hinchliffe iz Avstralije, Manfred Mörth iz Avstrije in Ulrike Kasper iz Nemčije. Umetniki so ustvarjali v Križankah, nato pa svoja dela razstavili v Viteški dvorani Križank. Selektor Tomo Vran, ki likovno kolonijo vodi že vse od začetka, pravi, da je ta delavnica ena redkih, ki je izrazito urbana, in verjetno tudi ena redkih, ki slikarjem omogoča tako idealne razmere za delo. Možnost miru, ki jo ponuja ambient Plečnikovih Križank sredi mesta, ki v poletnem času vrvi od najrazličnejšega kulturnega dogajanja, je neprecenljiva. Do danes ga je tako ocenilo že prek sto šestdeset slikark in slikarjev iz Slovenije in Evrope. Ljubljano so zapustili zadovoljni zaradi doživetij in rezultatov svojega dela ter hvaležni organizatorju Festivalu Ljubljana, da jim je to izkušnjo omogočil.

B) POČITNICE NA LJUBLJANA FESTIVALU

Ustvarjalne delavnice za otroke so postale del festivalske tradicije. Spodbujajo domišljijo, približujejo glasbeno-umetniško ustvarjanje in širijo kulturno obzorje. Ker so brezplačne, hkrati dajejo možnost udeležbe tudi otrokom iz socialno šibkega okolja. Sponzorji delavnic so bili Zavarovalnica Triglav Mladi upi, Spar Slovenije in Zavarovalnica Sava. Delavnice za otroke, stare od 6 do 14 let, so bile sestavljene iz treh sklopov: Eko poletje na Festivalu Ljubljana (mala likovna kolonija), projekt Predani korakom (gledališko-plesna delavnica), Muzikal Vesna (glasbeno-plesna delavnica). Otroke so izobraževali slovenski umetniki, slikarji, plesalci in glasbeniki. Delavnice so se končale s predstavitvijo za starše in slavnostno podelitvijo diplom. Vsebinsko zasnovala in vodila jih je Maja Stojanov, koordinatorka je bila Katarina Kukovič.

C) LJUBLJANA FESTIVAL NA LJUBLJANICI

Pestremu naboru privlačnih prizorišč se je letos že drugič pridružila tudi Ljubljana, reka, ki teče skozi staro jedro slovenske prestolnice. Ljubljana Festival je namreč potekal tudi na turističnih ladjicah, ki med plovbo omogočajo edinstven ogled mesta. Na reki so nastopali študenti dveh umetniških akademij, Akademije za glasbo in Konservatorija za glasbo in balet Ljubljana.

Plesno-gledališki performans Predani korakom

Muzikal Vesna, glasbeno-plesna delavnica

D) PLESNO-GLEDALIŠKI PERFORMANS PREDANI KORAKOM

Festival Ljubljana je v sklopu otroških poletnih delavnic že drugo leto zapored pripravil tudi plesno-gledališki performans Predani korakom. Zgodba o prvem trenutku, srečanju, prvi ljubezni in pogledu na stvarnost so teme, ki so bile vključene v gledališko-gibalni performans. V sklopu projekta Predani korakom, v sodelovanju s Festivalom Ljubljana, Zavarovalnico Sava, URI Soča in ambasadormer projekta, dramskim igralcem Jernejem Šugmanom, so se otroci prepustili umetniškemu navdihu ter ob spremljavi žive glasbe otroškega godalnega orkestra Moste-Polje za en dan postali zvezde odra.

E) MUZIKAL VESNA, GLASBENO-PLESNA DELAVNICA

Na 65. Ljubljana Festivalu so se otroci v starostnem obdobju od 8 do 14 let vključili v delavnico muzikala Vesna, ki je julija doživel prvo premierno uprizoritev. Plesno-pevski navdušenci so se prepustili koreografiji znanega plesnega mojstra Miha Krušiča, za vokalni vložek pa je poskrbel pevski pedagog Boštjan Korošec. Otroci so svoje izkušnje, ki so jih pridobili na delavnici, pokazali na nastopu v Viteški dvorani Križank.

Dr. Nelida Nemec, kustosinja razstave Hommage Negovanu Nemcu: Trideset let pozneje

F) HOMMAGE NEGOVANU NEMCU: TRIDESET LET POZNEJE, RAZSTAVA

V Križevniški cerkvi je bila od 16. avgusta do 5. septembra na ogled razstava, posvečena kiparju Negovanu Nemcu (1947–1987). Akademski kipar iz Bilj na Goriškem je idejo najprej ujel v risbo ali skico ter jo kasneje s premislekom in nezmotljivim čutom za dimenzije, volumen, površino, statiko in lastnosti materiala oživil v različnih dimenzijah v materialih, ki so ga s svojo trdnostjo in trajnostjo izzivali k intenzivnemu ustvarjalnemu dialogu. Najpogosteje je ustvarjal v kamnu, veliko tudi lesu in železu, prav tako glini, svoja dela je odlival v bron. Kustosinja razstave je bila dr. Nelida Nemec.

13. ALI STE VEDELI

A) KRSTNE IZVEDBE IN PREMIERE

- **Vesna**, muzikal – 8. 6., Križanke
- **E. Kálmán: Kneginja čardaša**, opereta – 4. 7., SNG Opera in balet Ljubljana
- **A. Sokolović: Svatba**, komorna opera – 22. 8., SNG Opera in balet Ljubljana
- **R. Wagner: Siegfried in Somrak bogov**, glasbena drama – 29., 30. 8., Cankarjev dom

B) ZANIMIVOSTI

- Letos mineva 20 let od ustanovitve mednarodne likovne kolonije, 65 let Festivala Ljubljana, 25 let vodenja direktorja in umetniškega vodje Darka Brleka kot tudi 25 let mednarodnega glasbenega cikla Mladi virtuoz.
- Program 65. Ljubljana Festivala smo predstavili v Trstu, Štanjelu, Gradcu, Celovcu in Zagrebu.
- Poletna noč je bila letos posvečena 80. obletnici rojstva Jožeta Privška.
- Vnovič so nas obiskali Lana Trotovshek, Dimitrij Sitkovecki, Roby Lakatos, Boris Bizjak, Marko Hatlak, Kitajska nacionalna operna hiša iz Pekinga, Mariinsko gledališče iz Sankt Peterburga, Valerij Gergijev, Tomaž Domicelj, Elina Garanča, Vlado Kreslin, zasedba Mamma Mia!, Nie Jiapeng, Zhang Guoyong, Simon Trpčeski.
- Predstava Brezmadežna je posvečena lani nenadno preminulemu Tomažu Pandurju.
- Annie Dutoit je v Švici rojena igralka in recitatorka uglednih glasbenikov Marthe Argerich in Charlesa Dutoita.
- Sopranistka Nika Gorič je nedavno, v začetku julija 2017, prejela najprestižnejše priznanje londonske Kraljeve akademije za glasbo, in sicer kraljičino nagrado za študentko leta. Operni oddelek ji je pred tem že podelil prestižno operno štipendijo

Charlesa Mackerrasa, s štipendijo jo je podprlo slovensko ministrstvo za kulturo, v letu 2016/2017 je bila nagrajena z Independent Opera Award.

- Gian Maria Bonino igra na fortepiano iz leta 1803 anonimnega izdelovalca. Njegove značilnosti so zelo sorodne izdelkom Johanna Schanza, enega od petih dunajskih izdelovalcev klavirjev v zgodnjem 19. stoletju, zelo cenjenega tudi pri Haydnu in Beethovnu. 240 centimetrov dolgi šestoktavn klavir s kovinskimi strunami in dunajsko mehaniko je eden največjih modelov tiste dobe. Igra tudi na fortepiano iz Schumannovega časa, izdelan leta 1845 v delavnici Johna Broadwooda. Ta koncertni klavir s serijsko številko 16504 ima pomembno vlogo v zgodovini, saj je nanj igral Frédéric Chopin, ko je bival v Londonu; zanj ga je novembra 1845 najel general Jablonski. Nato ga je kupila Charlotte Stuart Canning, dvorna dama kraljice Viktorije, in pozneje Lindsay Sloper, Chopinova učenka v Londonu. Klavir je naveden v knjigi »Pleyel, l'Histoire d'un si cle«, v kateri avtor Jean Jude opisuje Chopinova glasbila.
- Roby Lakatos prihaja iz legendarne družine romskih violinistov, potomcev Jánosa Biharija, »kralja romskih violinistov«, in se je z glasbo seznanil že v otroštvu.
- Projekt Makedonissimo je sestavljen iz transkripcij makedonske ljudske tradicije, ki jih je ustvaril Pande Shahov (1973) v sodelovanju s pianistom Simonom Trpčeskim.
- Dimitrij Maslejev je zmagovalec slovitega zadnjega pianističnega tekmovanja Čajkovskega (2015).
- Nedavno je bila zgoščanka v produkciji flavtista Borisa Bizjaka s posnetki violinistke Lane Trotovshek in pianistke Marie Canyigueral nagrajen s srebrno medaljo Global Music Awards 2016 za mešanje in urejanje zvoka.

Predsednik republike Borut Pahor je podelil srebrni red za zasluge mastru Valeriju Gergijevu

Mezzosopraniška Elina Garanča podpisuje zgoščenke po koncertu

- Ime Godalnega kvarteta Ulikse oz. izvirno Ulysses je poklon Homerjevemu junaku Odiseju. Poleg tega je sedež kvarteta v predelu Washington Heights v New Yorku zelo blizu zadnjega počivališča nekdanjega ameriškega predsednika Ulyssesa S. Granta.
- Flavtist Martin Belič je član Münchenskih filharmonikov pod vodstvom šefa dirigenta Valerija Gergijeva.
- Michaela Martina Koflerja je leta 1987 Sergiu Celibidache povabil kot soloflavtista k Münchenskim filharmonikom, že leta 1989 pa je nastopil kot solist na Ljubljana Festivalu.
- Letos mineva 20 let od prvega nastopa maestra Valerija Gergijeva v Sloveniji.
- Predsednik republike Borut Pahor je podelil srebrni red za zasluge maestru Valeriju Gergijevu. Dirigent svetovnega kova si je odlikovanje prislužil s prispevkom k plemenitju slovenskega kulturnega prostora z vrhunskimi glasbenimi doživetji.
- Dr. Simon Širca je v slovenščino prevedel literarno delo *Richard Wagner: njegovo življenje, njegovo delo, njegovo stoletje* avtorja Martina Gregorja - Dellina. Izdano je bilo v počastitev petinšestdesetletnice Festivala Ljubljana in gostovanja Mariinskega gledališča iz Sankt Peterburga.
- Novi slovenski muzikal Vesna je prirejen po istoimenski prvi slovenski filmski romantični komediji Mateja Bora.
- Letos slavimo 15. obletnico prvega koncerta na Ljubljana Festivalu Ansambla za sodobno glasbo MD7.
- Odprli smo razstavo Hommage Negovanu Nemcu, na kateri smo ovekovečili kiparjevih trideset let ustvarjanja.

Stoječe ovacije na koncertu pianistke Marthe Argerich

Fortepiano iz Schumannovega časa, izdelan leta 1845 v delavnici Johna Broadwooda

Kongresni trg

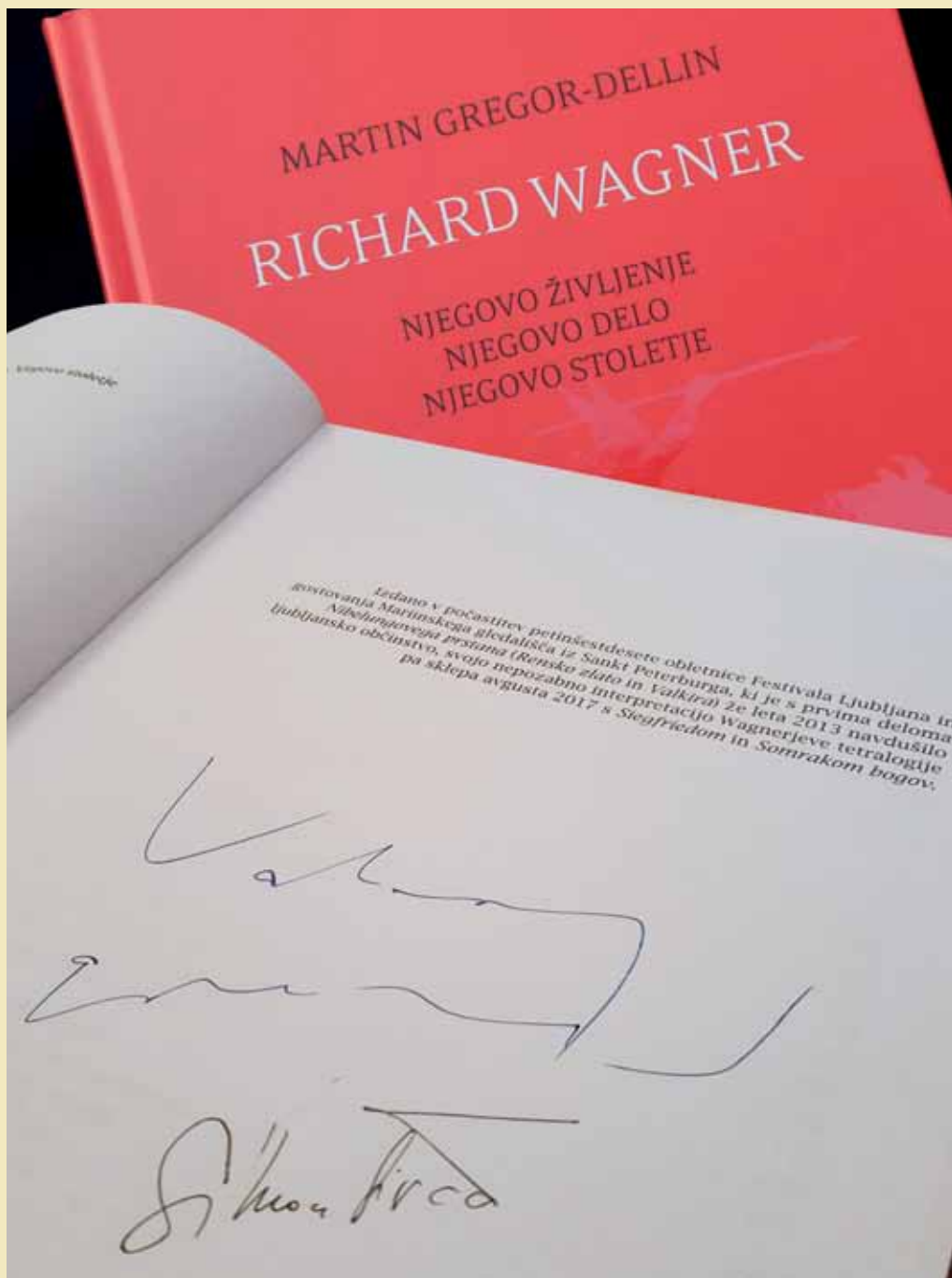
Preddverje Križank

Mezzosopranistka Elina Garanča

Slikar Zmago Modic

Darko Brlek, direktor in umetniški vodja Festivala Ljubljana in mag. Boštjan Koren, direktor SŽ-Potniški promet

Del ekipe Festivala Ljubljana z režiserjem Carlosom Padrissom

Izdal: Festival Ljubljana, septembra 2017.
Zanj: Darko Brlek, direktor in umetniški vodja
Uredile: Živa Steiner, Lea Čehovin, Anja Pia Biščak
Besedila: Živa Steiner, Katja Pustovrh, Dejan Peterlin
Foto: Festival Ljubljana / Mediaspeed
Jezikovni pregled: Nataša Požun
Oblikovanje: Art design, d. o. o.
Tisk: Tiskarna Januš

Festival Ljubljana,
Trg Francoske revolucije 1,
1000 Ljubljana
01/241 60 00

www.ljubljanafestival.si
www.facebook.com/ljubljanafestival
www.twitter.com/Fljubljana
www.instagram.com/festival_ljubljana/
www.youtube.com/user/TheFestivalLjubljana

Središče vaših doživetij že od leta 1953

July 1
August 31
1992

LJUBLJANSKI FESTIVAL

1984

FESTIVAL LJUBLJANA

Festival Ljubljana 09
www.ljubljana-festival.si

jubilejni
45.
mednarodni
poletni festival

LJUBLJANA
JUGOSLAVIJA

30. JUNIJA — 12. JULIJA 1959
LJUBLJANA • JUGOSLAVIJA

50. festival
Ljubljanski poletni
2. JULIJ - 14. SEPTEMBER 2002
Ljubljana, Slovenija

1. - 12. VII. 1961
REVIJA
jugoslovsanske opere

FESTIVAL LJUBLJANA '70

FESTIVAL
LJUBLJANA
1974

KO SE POLETI
PRIŽGEJO LUČI,
SE ZAČNE
40.
MEDNARODNI
POLETNI FESTIVAL
18. julij
31. avgust
1992

WHEN
THE LIGHTS
TURN ON
IN LJUBLJANA,

Glavni sponzor:

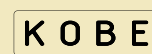
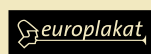
Sponzorji 65. Ljubljana Festivala:

Glavni medijski sponzor:

Medijski sponzorji:

Prijatelji Festivala Ljubljana:

Partnerji Ljubljana Festivala:

Uradni prevozniki:

Železniški prevoznik:

Uradni vinar:

Sponzorji posameznih prireditev:

Vesna 7. 6.
C. Orff: Carmina Burana, 27. 6.
Projekt Predani korakom, 3. - 8. 7.

Orkester Sanktpeterburške filharmonije, 3. 7.

E. Kálmán: Kneginja čardaša, 4. 7.

Vesna, 8. 6.

Vesna, 7. - 10. 6.
Mamma Mia!, 18. 6.
C. Orff: Carmina Burana, 27. 6.
E. Kálmán: Kneginja čardaša, 4. 7.
E. Kálmán: Kneginja čardaša, 12. - 14. 7.
Vesna, 16. - 17. 8.
A. Sokolović: Svatba, 22. 8.

Vesna, 17. 8.

Vesna, 9. 6.
Muzikal Vesna, glasbeno - plesna delavnica,
16. -18. 8.

Vrhunci muzikalov iz West Enda in Broadwaya,
21. 8.
Orkester Mariinskega gledališča iz Sankt
Peterburga, 31. 8.
Muzikal Vesna, glasbeno - plesna delavnica,
16. -18. 8.

Muzikal Vesna, glasbeno - plesna delavnica,
16. -18. 8.

R. Wagner: Siegfried, 29. 8.

Vesna, 10. 6.

R. Wagner: Siegfried, 29. 8.

C. Orff: Carmina Burana, 27. 6.

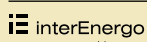

Poletna noč, 21. 6.

Energija za življenje

Mamma Mia!, 18. 6.
Ljubljana Festival na Ljubljani, 30. 6. - 3. 7.
R. Wagner: Somrak bogov, 30. 8.

E. Kálmán: Kneginja čardaša, 12. 7.

John Malkovich, 20. 7.

Vesna, 16. 8.